

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNICE KOLIČEVO

V. papirni stroj se že izdeluje

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Menimo, da je vsem odleglo, ko je bilo ugotovljeno, da so bili doseženi vsi pogoji za veljavnost glavne pogodbe za dobavo papirnega stroja ter ostalih dodelavnih strojev, katere dobavlja firma Bruderhaus Maschinen GmbH Reutlingen. Vse te formalnosti smo s težavami le opravili v mesecu aprilu, potem, ko smo dobili inozemski kredit od nemških bank ter opravili potrebne prijave, registracije in pridobili potrdilo, da imamo podpisana sredstva zagotovljena po zakonu.

Kot smo že objavili, je bila pogodba za dobavo papirnega stroja, kalandra in ostalih dodelavnih strojev sklenjena dejansko že preteklo leto. Zaradi neurejenega financiranja sama izdelava strojev takrat še ni stekla, vendar pa je bila v tem času obdelana v glavnem tehnična dokumentacija,

tehnoški sistem, to seveda v so- delovanju z našimi tehnikami ter razčiščena vprašanja in sestavljena tehnična specifikacija opreme, ki se bo dobavila. V tem času so bile že sestavljene in podpisane pogodbe za spremljajočo opremo — dodelavne stroje, kar pa je bilo v končni fazi preneseno na glavnega dobavitelja — firmo Bruderhaus.

Pri usklajeni dobavi in pogodbi o financiranju se bodo začele dobave opreme že v mesecu septembru ter bodo trajale tja do konca leta. Pred nami je torej še veliko dela. Pri tem mislimo predvsem na gradnjo objekta, katero mora gradbeno podjetje Gradis dograditi v tem času v tolikšni meri, da bomo začeli z montažo opreme v mesecu oktobru. Rok montaže je šest mesecev.

Najdalj je v celi pripravi investicije trajalo iskanje ugodne fi-

nančne konstrukcije za financiranje inozemskih dobav. V prvotnem investicijskem programu je bilo predvideno financiranje uvozne opreme s pomočjo blagovno-komercialnega kredita s plačilom običajnih avansov. To je bila »klasična« oblika financiranja uvozne opreme, ki se je udomačila pri graditvi papirne industrije pri nas v preteklih letih.

Pri preučevanju tega problema pa smo prišli do spoznanja, da bi za nas bila ugodnejša varianta s pomočjo finančnega kredita, iz katerega bi kupili opremo za »keš-ceno«, ki je vsekakor mnogo nižja, pa tudi avanse in medplačila bi lahko plačevali iz tega finančnega kredita.

Kljub temu, da smo imeli prek 10 okvirnih ponudb za finančni kredit, ki so nam nekatere sicer ustrezale glede pogojev, pa se je pokazalo, da so dejanske šanse za

sklenitev takšnega kredita nerealne. Mnoge finančne institucije niso mogle zagotoviti zahtevanih denarnih sredstev v predvidenem roku. Proti koncu preteklega leta pa so možnosti za pridobitev finančnega kredita za našo državo skoraj usahnile. Vzrok je bil v tem, da so jugoslovanske poslovne

banke prekoračile predvidene okvire zadolževanje v tujini seveda, po mnenju kreditodajalcev. Tako je propadel naš načrt najetja kredita v Švici, ki je bil v decembru že dogovorjen.

Zelo dolgotrajna so bila tudi pogajanja o vlaganju tujega kapitala (Nadaljevanje na 2. strani)

24. junij

To je dan, ko vsako leto Krajevna skupnost Vevče-Kašelj in Papirnica Vevče praznujeta svoj praznik. Marsikdo, ki se je zadnje leto priselil na področje naše krajevske skupnosti, se bo vprašal, kaj se je nekoč zgodilo tako velikega na Vevčah, da smo to obeležili kot krajevni praznik. Da, pred 132 leti je na Vevčah 24. junija iz papirnega stroja stekel papirni trak. Za ta papirni trak ne vemo, kako je bil širok in tudi ne vemo za gramaturo. Vemo pa, da se na Vevčah papirni trak do današnjih dni ni nikdar ustavil, razen za krajši čas med prvo in drugo svetovno vojno in seveda takrat, ko so vevški delavci stopili v štrajk za svoje pravice.

Začetek industrijskega izdelovanja papirja na Vevčah je bil pomemben mejnik za napredek kraja in njegove okolice. In še bolj pomemben mejnik za delavce, ki so delali v tovarni. Domačini in okoličani so z vstopom v papirnico postali člani ogromne družine, člani svetovne družine, ki se imenuje delavski razred. Od skromnega pomočnika pri papirnem stroju ali od zastavljenega mlinarja do sodobnega delegata v krajevni skupnosti ali občinski skupščini, v delavskem svetu, ki odloča o svojem razvoju, razvoju papirnice, razvoju svoje krajevske skupnosti in cele dežele, je dolg razvoj. V prvih začetkih moderne proizvodnje papirja so bili med lastnikom papirnice Terpinčev in delavci patriarhalni odnosi. Terpinčev odnos do delavcev je bil podoben odnosu gospodarja do poslov; delavci v njem niso videli kapitalista, lastnika proizvodnih sredstev in o sodobnem delavskem gibanju drugod po Evropi skoraj niso imeli pojma. Šele z nastopom graške družbe Leykam leta 1870 se je položaj glede organiziranja delavcev v lastne organizacije znatno spremenil na bolje, kajti na domače delavce so imeli gratweinski papirničarji velik vpliv.

Prva delavska organizacija je bila ustanovljena v maju 1899 in se je imenovala Socialdemokratsko društvo papirnih delavcev. Komaj leto dni pozneje je bila na Vevčah že organizirana prva stavka. Skoraj mesec dni je stala papirnica. Delavci so zmagali. Tako je vevška papirnica postala šola sodobnega proletariata. V naslednjih štiridesetih letih so vevški delavci organizirali veliko protestov in stavk proti kapitalističnemu izkoriščanju. Tudi štiri mesece dolgo je trajala huda stavka. Delavec se je v neizprosni boju s kapitalisti in njegovimi pomagači osvobodil, organiziral in jeklenil za odločilni boj. Veliko številno vevških delavcev je v letih 1941—1945 odšlo v partizane. Lani smo se padlih vevških papirničarjev spomnili z novim veličastnim spomenikom na našem trgu pred tovarno. Čez 80 imen je zapisanih na črnem marmorju. Tovariši so padli v boju s fašisti in nekateri so padli pod streli okupatorjev kot talci. Tudi iz taborišč se številni niso več vrnili. Ne samo ljudi, tudi papir so Vevčani pošiljali v partizane. Na vevškem papirju so v partizanskih tehnikah in tiskarnah tiskali časopise, pesmarice in letake. Mogočna in ponosna je

bila tiskana beseda, ki je pozivala v boj za narodne in socialne pravice. Veličastna je bila zmaga, ki smo jo pred 30 leti doživeli v Ljubljani in vseposod širou Slovenije. Skromen Terpinčev delavec pred sto in več leti je z lastnimi silami iz roda v rod se prekalil v gospodarja za vse čase.

Že nekaj let sem praznujemo 24. junij kot naš praznik. Vsako leto z večjo častjo in slovesnostjo. Vsako leto znova nekaj odpiramo. Lani sta najstarejši delavec in delavka prerežala tapetni trak in s tem odprla novo tovarno tapet. LETOS BOMO ODPRLI ŠE POMEMBNEJŠI OBJEKT. NOVA TOPLARNA — ENERGIJSKO SRCE NAŠE TOVARNE, JE ŽE ZAČELA POSKUSNO OBRATOVATI IN ZA NAŠ PRAZNIK JO BOMO SLOVESNO ODPRLI. TO ČAST BO NAJBREŽ DOŽIVEL TUDI OBRAT ZA PROIZVODNJO ROČNO IZDELANEGA PAPIRJA. Majhna in skromna je ta delavnica. Spominjala nas bo na čase pred 400 leti, ko je na Fužinah fužinski podložnik mojster Pankrac izdeloval papir. Štiristo let je preteklo, da je na Vevčah iz podložnika človek postal gospodar. Štiristo let viharov časov je za nami. Zato smo na vevški praznik 24. junij resnično ponosni.

LETOS NAM JE VEVŠKI PRAZNIK ŠE POSEBNO DRAG. CELA PAPIRNICA JE POSTALA ENO SAMO GRADBIŠČE. NA VEVČAH SMO ZASTAVILI INVESTICIJO, KI JE NAJVEČJA VSEH ČASOV. TUDI LJUBLJANI IN SLOVENIJI BO V PONOS. GRADIMO V. PAPIRNI STROJ. ZMOGLJIVOST NOVEGA PAPIRNEGA STROJA BO TOLIKŠNA, KAKOR JE DANAŠNJA VSEH PAPIRNIH STROJEV SKUPAJ. TO BO PREPOROD PAPIRNICE.

Se na en pomemben jubilej naj opozorim. Vevški pihalni orkester letos slavi 75-letnico svojega dela. Leto 1900 so pri tedanjem socialnodemokratskem društvu vevški ljubitelji domačih zvokov ustanovili godbo. Kar preveč je priložnosti za praznovanje ob 24. juniju in marsikatero prireditev bomo morali prestaviti na poznejši čas. Vevški godbeniki bodo imeli zaključne slovesnosti prvi teden septembra.

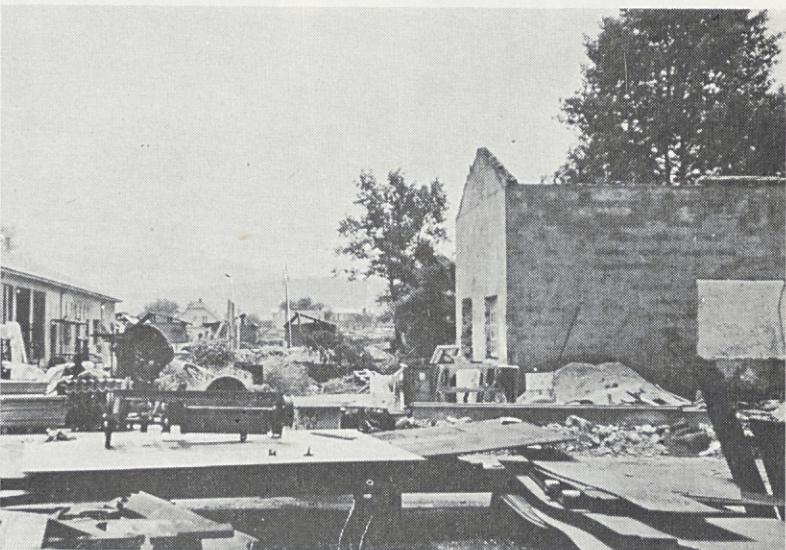
Ob enotnem prazniku papirnice Vevče in Krajevske skupnosti Vevče-Kašelj je čutiti, da sta teren in tovarna neločljivo povezana. Utrip tovarne je čutiti na terenu in uspehi na terenu se prenašajo na tovarno. Bogato kulturno in socialno življenje na terenu se odraža na vsakem delovnem mestu v tovarni. K enotnosti dela in idej so obilno prispevali novi delegatski sistemi. Odločanje na zborih delavcev po obratih naše tovarne je postalo stvarnost. Delegacija tovarne vpliva na življenje na terenu in v občini. Združevanje dela je postalo resničnost in menjava sadov dela je vsakdanjost. Zaradi polnega življenja smo postali nestrpni. Hočemo še bolj polno življenje, še več odločanja, še več solidarnosti in še jasnejšo bodočnost. To kaže, kako nemirni duh napredka živi in bo živel v vevškem delavcu — gospodarju, ki že polno odloča o pogojih dela in o sadovih svojega dela. ALBIN VENGUST

Ob podpisovanju kreditne pogodbe, v sredini dr. Lang, direktor Bruderhaus, na njegovi desni dipl. oec. Janez Lednik, na levi dipl. ing. strojništva Marjan Urek, vodja investicijske dejavnosti

Direktor OZD Zdrženih papirnic Ljubljana—Vevče tov. Albin Vengust je pripeljal prvo samokolnico betona za ugraditev temeljnega kamna za zgradbo V. PS (5. junija 1975)

Prostor za V. papirni stroj: Rušenje objektov mizarske, pleskarske, zidarske in elektro delavnice ter ostalih objektov je v teku. Tu bo stala nova zgradba V. papirnega stroja

Združene papirnice Ljubljana

Gibanje proizvodnje v mesecu aprilu 1975

	Plan	Doseženo	
		April 1975	φ I.—IV. 1975
Klasični papirji	100	94,7	104,5
Premazani papirji	100	105,1	93,6
Skupaj:	100	98,5	100,6
Lesovina	100	100,4	75,0
Tapete	100	88,8	93,8
Izvoz ton	100	43,5	39,8
Izvoz \$	100	46,9	45,2

Izkoriščenje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	April 1975	φ I.—V. 1975	φ I. 1974
I. PS	92,2	92,6	91,1
II. PS	91,7	92,0	90,5
III. PS	62,2	83,8	89,3
IV. PS	90,7	91,3	90,4
Skupaj:	84,2	89,9	90,4
Premazni stroj	64,3	62,7	63,0
Izmet klas. papirjev %	7,94	7,84	7,30
Izmet premaz. pap. %	25,45	18,49	13,65

V mesecu aprilu plana proizvodnje papirja nismo dosegli zaradi remonta III. papirnega stroja. Na višino proizvodnje je negativno vplival tudi povečan izmet pri premazanih papirjih pa tudi pri klasičnih vrstah izmet počasi narašča. Konjunktorno obdobje je minilo, zato posvečamo večjo pažnjo kvaliteti izdelkov.

Od klasičnih vrst smo izdelali kot navadno največ univerzalnih tiskarskih papirjev, od ostalih pa največ bankposta, mehanoografskih ter tapetnih papirjev. Od premazanih vrst smo izdelali dobro polovico enostransko premazanih papirjev, od obojestransko premazanih pa tudi večjo količino papirjev TB-20, pri katerih ugotavljamo zaenkrat še nesorazmerno visok odstotek izmeta. V porastu so bili tudi zastoji na premaznem stroju. Brusilnica v aprilu ni obratovala s polno zmogljivostjo, vendar smo proizvodni plan dosegli, ker je le-ta glede na manjše potrebe po lesovini nizko postavljen.

Gibanje proizvodnje v mesecu maju 1975

	Plan	Doseženo	
		Maj 1975	φ I.—V. 1975
Klasični papirji	100	121,4	108,1
Premazni papirji	100	73,5	89,0
Skupaj:	100	104,2	101,2
Lesovina	100	103,6	80,8
Tapete	100	99,5	94,5
Izvoz ton	100	21,3	36,1
Izvoz \$	100	23,4	40,8

Izkoriščenje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	Maj 1975	φ I.—IV. 1975	φ I. 1974
I. papirni stroj	88,0	91,7	91,1
II. papirni stroj	84,1	90,4	90,5
III. papirni stroj	86,4	84,4	89,3
IV. papirni stroj	87,9	90,6	90,4
Skupaj:	86,6	89,3	90,4
Premazni stroj	44,4	58,9	63,0
Izmet klas. pap. %	9,39	8,16	7,30
Izmet premaz. pap. %	13,42	17,64	13,62

Proizvodnja papirja je bila kljub državnim praznikom v mesecu maju nad planirano višino. Na višino proizvodnje je v glavnem ugodno vplivalo znižanje zalog nedokončane proizvodnje, ugoden asortiman ter višje gramske teže papirjev. Tako so daleč prevladovali brezlesni univerzalni tiskarski papirji, od srednjefinih pa tapetni papirji, ostale vrste pa so zelo slabo zastopane. Zastoji na PS so bili nekoliko višji kot običajno, znatno pa je porasel izmet.

Proizvodnja premazanih papirjev je bila nizka spričo pomanjkanja naročil. Iz tega razloga smo zopet prešli na delo v treh izmenah. Nad polovico smo izdelali enostransko premazanih papirjev, od tega znatne količine papirjev na srednjefini osnovi, od obojestranskih pa precej papirjev TB-20 z 20 gr. nanosom na vsako stran. Zastoji na PRs ter izmet so ostali na običajni višini.

Lescvine smo izdelali v višini postavljenega plana, vendar pa pod proizvodnimi možnostmi zaradi majhne potrebe po lesovini.

Novo parkirišče za avtomobile: Poleg gasilnega doma smo uredili novo asfaltirano parkirišče za ca. 50 avtomobilov

V. papirni stroj se že izdeluje

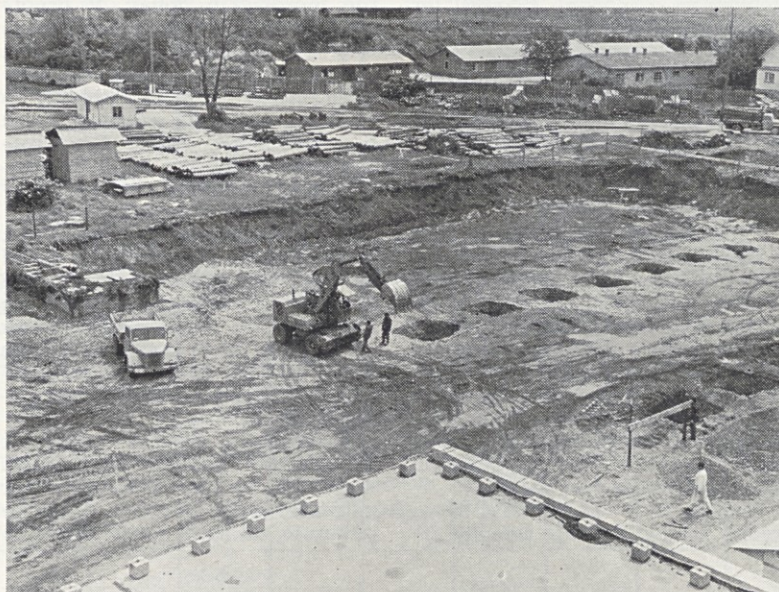
(Nadaljevanje s 1. strani)

tala s firmo Bruderhaus, kjer je bilo potrebno razčistiti številne pravno-finančne probleme, vendar smo to uspešno rešili že v preteklem letu.

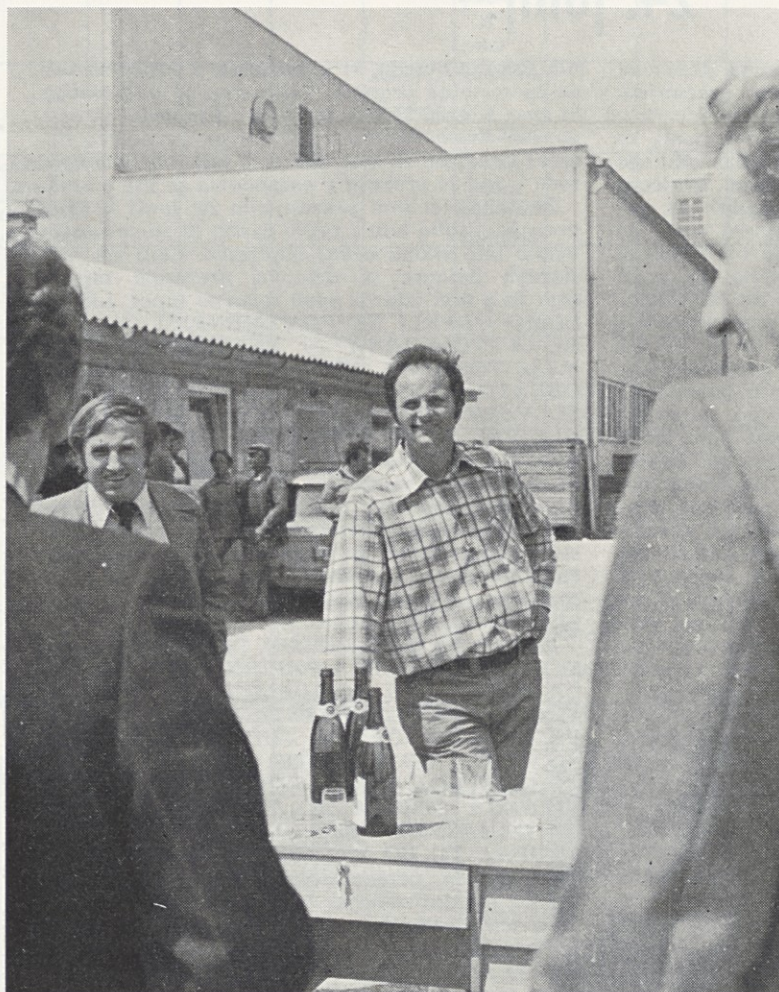
S pomočjo Bruderhaus, Ljubljansko-Hessenske banke v Frankfurtu ter direktije Ljubljanske banke, Ljubljana pa smo v začetku aprila le sklenili pogodbo za finančni kredit s finančnim konzorcijem več bank v Frankfurtu. Na ta način je bilo financiranje V. papirnega stroja dokončno urejeno. Pogodba je bila podpisana dne 10. aprila in sicer zelo slovesno. Prisotni so bili

poleg nas tudi zastopniki vseh bank, ki sodelujejo v konzorciju tudi dir. Lang in prokurist Schneider od firme Bruderhaus, predstavnik Ljubljanske banke ter LHB iz Frankfurta, skupaj 16 oseb. Razgovori so potekali tudi o sodelovanju v bodoče, za kar obstojajo ugodni obeti pri eventualnih novih investicijah.

Urediti je treba še več formalnosti ter tekočih zadev, potrebnih za realizacijo finančnega in komercialnega dela pri investicijah, vendar lahko trdimo, da se postavljenih rokov držimo in da tekoče probleme sproti rešujemo.

Pogled na gradbišče za novi stroj

Z načrtovanim potekom dela in gradnjo V. PS sta navzoč seznanila dipl. ing. strojništva in papirništva tov. Janez Hribar in dipl. ing. strojništva tov. Marjan Urek

Ugodni rezultati količinske proizvodnje

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Prvi trije meseci ali prvo četrtletje poslovnega leta 1975 je za nami. Analize doseženih rezultatov dela v tem obdobju v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta nam kažejo novo napredovanje in izboljšanje učinkovitosti proizvodnega področja. V mislih imamo zelo ugodne rezultate količinske proizvodnje skoraj na vseh področjih poslovne dejavnosti.

● Bazična proizvodnja t. j. proizvodnja na papirnih strojih je napredovala glede na prvo četrtletje preteklega leta za 225 ton ali 3,2 %. Ta napredek se izraža predvsem kot posledica zvišanja poprečne površinske teže izdelanih papirjev (zvišanje za 5 %), ob istostasni ugodnejši hitrosti sušenja papirja na papirnih strojih.

● Izjemni premik je dosežen pri proizvodnji tapet. V tem obratu je izboljšana količinska proizvodnja za več kot 85 %. K temu sta največ prispevala ugoden tempo uvajalnega osvajanja tehnologije proizvodnje ter stabilizacija organizacije izvajanja proizvodnega dela v turnusu dveh izmen.

● Zabeležen je tudi porast proizvodnje kalcijevega karbonata (nad 25 %).

● Letos smo aktivirali še eno novo področje poslovne dejavnosti — izdelali smo prve tržne količine novega proizvoda — lepila za polaganje papirnih tapet.

Negativen premik je zabeležen le pri proizvodnji lesovine in električne energije, vendar je proizvodnja na teh področjih potekala v bistveno drugačnih pogojih kot v istem obdobju preteklega leta. V proizvodnji lesovine je skoraj v celoti usmerjeno breme znanih zunanjih ukrepov redukcije energije, tako da sta brusilna stroja obratovala le nekaj več kot 40 % normalnega obratovnega časa. Zato je proizvodnja zaostala za ravniijo preteklega leta za 49 %. Manjša pa je bila tudi notranja potreba po lesovini.

Proizvodnja električne energije zaostaja za ravniijo proizvodnje istega obdobja leta 1974 za 55 %.

Izostanek proizvodnje hidroelektrične energije je povzročila večja okvara enega agregata na Fužinah (ca. 30 % celotne proizvodnje hidroelektrične energije), ki bo do prenovitve izven obratovanja.

Izpad proizvodnje termoelektrične energije pa je posledica opustitve stare proizvodnje in poskusov prehoda proizvodnje te energije v novem termoelektričnem sistemu.

D. T.

Nazadovanje v zahodnonemški papirni industriji

Po oceni IFO — inštituta se bo v letošnjem letu proizvodnja papirne industrije znižala za 5 %, kolikor se povprečje na zunanem trgu ne bo znatno dvignilo. Približno polovica podjetij predvideva v prihodnem četrtletju nadaljnjo omejitev proizvodnje. Že v januarju mesecu so bile proizvodne kapacitete koriščene za povprečno 76,4 % kar je najnižja raven koriščenja v zadnjih 20 letih.

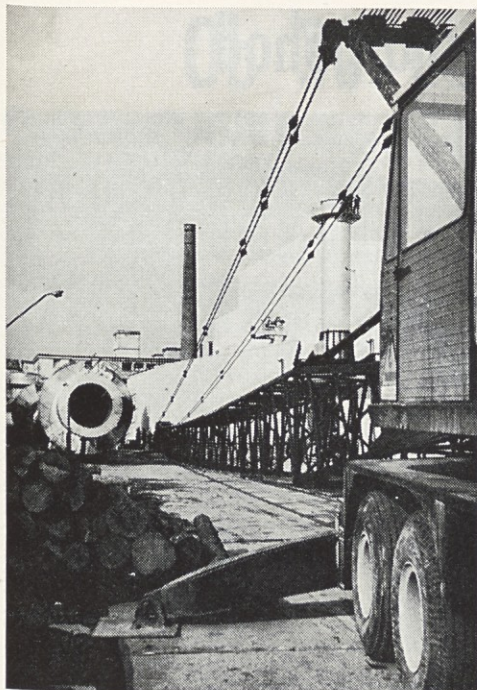
Vir: Frankfurter Allgemeine, 8. 4. 1975.

Kriza v grški papirni industriji

Tudi za grško papirno industrijo je bilo leto 1974 težavno. Domače povpraševanje po papirju in lepenki je lani občutno oslabilo. Obenem pa ni bilo možnosti, da se ta oseka izravna z večjim izvozom. Celotni izvoz je od januarja do novembra 1974 dosegel le 4966 ton proti 5838 tonam v istem razdobju 1973. Najbolj je nazadoval izvoz higienskega papirja. Zaradi močno povečanih cen pa se je iz-

vozna vrednost zvišala od 2,87 milij. \$ v letu 1973 na 4,17 milij. \$ v letu 1974. Vrednost grškega uvoza papirja in lepenke se je skoraj podvojila od 45,67 milij. \$ v letu 1973 na 83,13 milij. \$ lani. Povečal se je tudi uvoz papirne mase ter papirnih odpadkov in sicer na 31,97 milij. \$ proti 20,80 milij. \$ v letu 1973.

Vir: Nachrichten für Aussenhandel 102, 30. 5. 1975.

Italijansko dvigalo firme »F. Midolini« je sestavljeno in čaka na začetek dviganja prvega segmenta

Drugi segment je uvrščen. Zaradi preizkušanja kotla je bil dimnik »krščen« že na višini 30 m

Začetek dviganja četrtega segmenta — višina 42 m. Gledalcev nikdar ni manjkalo

Dimnik je »zrasel« do višine 58 m. Sledila je faza glavne kontrole ravnosti in centričnosti dimnika

Dobili smo novo toplarno

VEVČE, JUNIJA — Celih 17 let ze minilo od nastanka prvih beležk in načrtovanj o potrebah po novi toplotni v papirnici. Dolgotrajen je bil postopek oblikovanja zavesti potrošnikov pare, da je z željo po novih tonah papirja potrebno primerno željam graditi tudi energetska baza. Ta neločljiva povezanost enega in drugega razvoja je postala še tolikanj bolj prisotna po izdelavi študije toplotne oskrbe tovarne iz takrat nove toplotne v Mostah. Pokazala je namreč, da neustrezni parametri pare na pragu toplotne v Mostah in oddaljenosti papirnice ne dopuščajo možnosti oskrbe papirnice iz tega vira.

Iz starih dotrajanih kotlov se ni dalo iztisniti več, kot so dajali. Vse pogostejše so se vrstile tudi okvare, zlasti na dimnični strani. V krajših časovnih presledkih sta bila postavljena dodatna blok kotla, ki pa problema še vedno nista rešila. Problem reševanja energetske problematike se je le za nekaj časa odložil.

V tem času so bile sile in sredstva kolektiva osredotočene na gradnjo novih dodelovalnih enot in razširitve obstoječih kapacitet.

Tlak pare, ki ga je lahko nudila stara toplotna, je bil vse manjši. To je seveda pomenilo manj sušilne toplote, manjšo hitrost papirnega traku in manj proizvodnje.

Posadka toplotne ob vsem tem ni bila indiferentna. Skupno z vsemi v energetiki zaposlenimi so

se trudili okvare in težave v toplotni čim hitreje odpravljati in dajati proizvodnji paro čim boljše kvalitete.

Končno je prišlo do sklenitve kupne pogodbe. Evidentno je namreč postalo, da se kljub vsej dobri volji lahko energetska vprašanja rešuje le ob novi napravi. Naraščajoče težave ob redukcijah električne energije so odločilno prispevale k izbiri toplotne.

Premalo je prostora v tem glasilu, da bi lahko opisal vse tisto delo, kar so ga opravili projektanti, gradbeni in montažni izvajalci ter strokovnjaki firm dobavitelj.

Sredi meseca junija se izteka 581 dni trajajoč delavnik, zapolnjen z gradnjo, montažo in preizkusnim obratovanjem toplotne v naši papirnici. Dobili smo novo sodobno industrijsko toplotno. Mirno lahko rečemo, da je ena najlepših toplotn na Slovenskem. Zlahka bo krila toplotne in elektroenergetske potrebe sedanje tovarne, na voljo pa tudi še nekaj rezerve, ki bo že jutri še kako dobrodošla.

Na svojem pragu je sposobna nova toplotna dati tlak pare 4 atm. Ob tej konstrukcijski zasnovi je dana možnost oskrbeti porabnike pare s takšnimi parametri, za kakršne so — predvsem papirni stroji — konstruirani. Kot vemo, dovoljujejo certifikati vseh naših sušilnih cilindrov max. tlak pare 2,5 atm.

V soglasju z Inšpektoratom parnih kotlov smo dvignili tlak pare v tovarniškem parnem razvodnem omrežju in ustrezno uredili tudi varovalni sistem.

S predstavitevjo lokalnih varnostnih ventilov iz dovodnih cevovodov na kolektorje papirnih strojev, tj. za glavni regulirni ventil papirnega stroja, smo dali strojem maksimalni dopustni tlak.

Nekaj dni nazaj stroji tlak že koristijo. Gotovo bo že bližnja prihodnost pokazala efekt višje sušilne temperature na sušilnih valjih in to v večji tonaži proizvedenega papirja.

PS I je bil včasih poganjan z batnim strojem, za katerega je bila potrebna srednjetačna para. Po ureditvi sodobnega pogona je bil tlak na stroju nekoliko zmanjšan in nato nekoristno dušen na 2,5 atm. Nizek tlak pare na pragu stare toplotne in oddaljenost od nje ni dopuščala kakršnekolik druge oskrbe PS I s paro. S sedanjim višjim tlakom v razvodnem omrežju in z zamenjavo dela parovoda bo lahko PS I v celoti zadovoljivo oskrbovan z nizkotlačno paro. Nova toplotna bo omogočala torej tudi večjo ekonomiko proizvodnje. Navedeni primer je eden od mnogih možnih, ki se ponujajo.

Napačno bi bilo pričakovati, da nova toplotna ne bo povzročala tudi težav. Sodobnost naprave z zapleteno regulacijo in avtomatiko ima tudi svojo slabo stran, kot ima palica dva konca. Priučitev in šolanje kadrov, ki na napravi

delajo, bo gotovo v pomoč, ko bodo nastopile normalne motnje v napravi. Kakšne bodo težave, ki slede iz pestrosti neenakomernih porabnikov in subjektivnih vzrokov, je danes pretežko napovedati.

Zadnjih nekaj mesecev, ko je bila oskrba tovarne s paro izmenično realizirana iz stare in nove toplotne, ko je istočasno z zahtev po nemotenem obratovanju PS potekal začetek obratovanja, poizkusno obratovanje in garancijske meritve, s tem v zvezi pa še kopica popravil, predelav in drugih del, se je opravila cela gora dodatnih opravkov, ki so jih opravili ljudje iz tovarne poleg svojega osnovnega dela. V vsem tem času ti niso poznali sobot, nedelj in praznikov. Dvanajsturni delavniki so še danes nekaj normalnega.

Kako takšna dela, še zlasti po elektro strani opravljajo v tujini, naj ilustrira vprašanje strokovnjaka firme Siemens: »Koliko tednov pa bo stala papirnica takrat, ko boste tovarno preklapili na novo toplotno?«

Čutim dolžnost, da se vsem strojnikom, kurjačem, vodarjem in pomočnikom, posameznikom iz vzdrževalnih delavnic, ki so zvesto sodelovali pri našem delu, kakor tudi sodelavcem v energetskega oddelku iskreno zahvalim za sodelovanje in pomoč ter delovni entuziazem.

Izjemni uspehi ne morejo biti opravljeni brez izstopajočih posameznikov. Na tem mestu se še posebej zahvaljujem tov. Lešnjaku, Grabnerju, Habiču in Intiharju za vsestransko prizadevanje in udarniško delo.

Danilo Škerbinek, dipl. ing.

Tovarišu Cirilu zlata značka!

VEVČE, MAJ-JUNIJ — V klubu poslancev v Ljubljani sta predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije inž. Janez Barborič in predsednik odbora za podelitev zlatega znaka sindikatov Slovenije Branko Babič podelila v ponedeljek, 19. maja, letošnje zlato znake sindikatov Slovenije šestim sindikalnim organizacijam in petinšestdesetim (65) sindikalnim delavcem. Med njimi je bil tudi naš sodelavec Ciril Potočnik. Čestitamo!

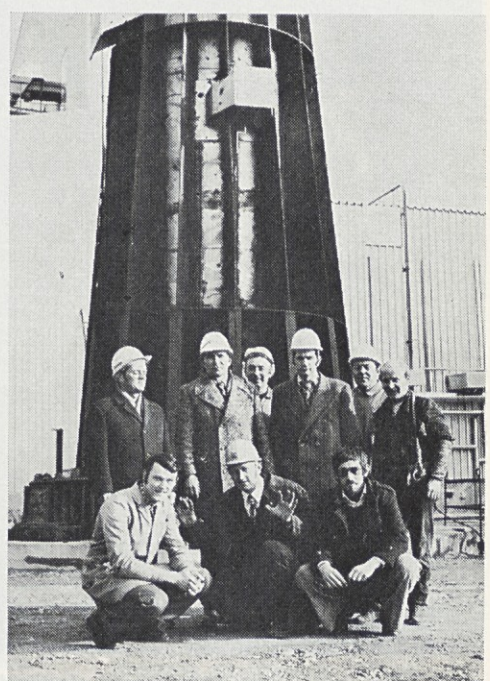
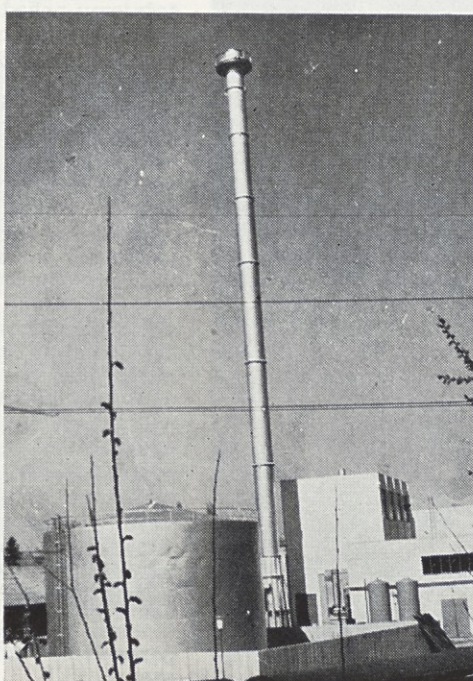
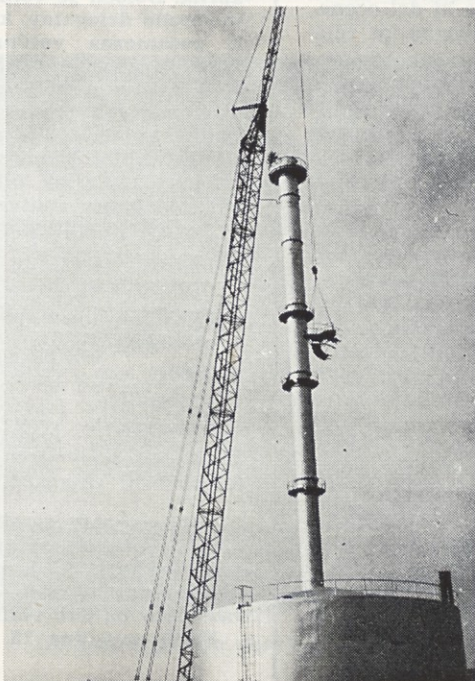
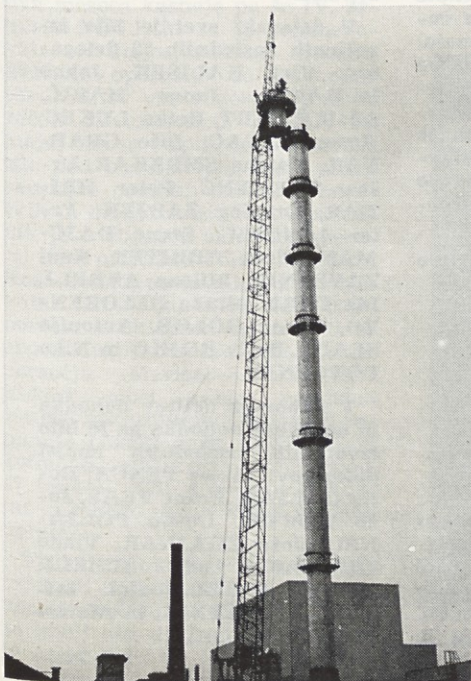

Zadnji segment je na vrhu — končna višina 70,5 m. Dvigalo je s podaljšano roko zahtevno dviganje z usposobljeno posadko odlično opravilo

Sledila je faza snemanja pomožnih podesotov, ki so služili za montažo segmentov

Dimnik stoji. In če bo kdo kdaj »ugotovil«, da je nagnjen, mu priznamo, da ima prav — kam, naj pa sam ugotovi. Zaupamo samo še to, da je odstopanje v mejah najmanjših toleranc

Še posnetek ekipe, ki je sodelovala pri montaži najvišjega jeklenega dimnika v Sloveniji

S slavnostne seje OOS Vevče pri odkritju spomenika in na pohod

VEVČE, MAJ-JUNIJ — V letošnjem letu, ko ljudstvo vse Evrope še posebej pa narodi in narodnosti Jugoslavije praznujejo svojo veliko zmago nad fašizmom, je tudi konferenca OOS Vevške papirnice imela slavnostno sejo v počastitev tako pomembnega in visokega jubileja — 30-letnice zmage in svobode.

Slavnostna seja je imela poleg omenjene vsebine še nekaj posebnega. Povabljeni so bili vsi borci in aktivisti NOB, katerih je 28 in so vsi še zaposleni. V govoru, ki ga je imel tov. Franc Ambrož, je med drugim predvsem poudaril vlogo, žrtve in prispevek borcev NOB, pod vodstvom tovariša Tita in Komunistične partije Jugoslavije, za svobodno demokracijo in družbeno ureditev, kjer delovni človek ni samo ustvarjalec dobrin, marveč tudi upravljavec. Za vse to je vevški papirničar prispeval visok davek — 84 padlih, ubitih in umrlih kot borci, talci in interniranci.

Tovariš Ambrož je svoj govor zaključil z besedami: »Danes, ko slavimo zgodovinsko obletnico zmage nad fašizmom, smo ponosni na naše borce, ki so bili edini v srcu okupirane Evrope, da so se pod vodstvom komunistične partije in tovariša Tita z orožjem v roki uprli okupatorju. Veselimo se, da lahko danes proslavljamo v svobodni domovini, da bomo trenutek svobode, dočakan na današnji dan pred 30 leti, proslavili prav tako veličastno in spontano v okrašenih Ljubljani. Grenko, toda ponosno se danes spominjamo vseh naših žrtev, darovanih za svobodo. V srcih naših narodov je vzplamtela zavest, katera nas stalno zavezuje — braniti pridobitve NOB, braniti našo samoupravno ureditev, braniti našo svobodo, nedotakljivost naših meja, utrjevati in razvijati bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti ter utirati lastno pot v graditvi socializma.«

Po pozdravu socialistični Slove-niji in Jugoslaviji ter Zvezi komunistov in tov. Titu, je predlagal, da nekateri borci povedo kakšen svoj dogodek iz NOB.

Za povabilo borcev na slavnostno sejo in za izrečeno priznanje za njihov delež v NOB in izgradnji nove Jugoslavije, se je zahvalil predsednik tovarniškega aktiva ZB. Svoje bojne tovariše je

pozval, naj se odzovejo predlogu. Prednost je dal tov. Albinu, kot najstarejšemu po činu in nosilcu partizanske spomenice 1941.

Tovariš Albin je zelo zanimivo opisoval akcijo, v kateri je aktivno sodeloval še pred vstopom v partizane. Rušili so most, ki je bil zgrajen iz hrastovega lesa. Polili so ga s sodom bencina in zažgali. Bencin je pogorel, most pa je še vedno stal, pa še lepši je bil kot prej. Odšli so še po tri sode, jih zvalili na most, razbili s cepini, iz njih pa je namesto bencina pritekla kri. To je bila te-lečja kri, katero so rabili v Tovarni pohištva v Duplici pri izdelavi furnirja. Ker nista mostu uničila ne bencin in ne kri, so se poslužili že od otroških let poznane in preizkušene orodja — žag in sekir in diverzantska akcija je bila uspešno opravljena.

Tov. Ciril, obveščevalec in jurišač, je opisal borbo za Kočevje. Takrat je pri mostu prek Rinže padel komandant Bračič, sam pa je bil že na drugem bregu Rinže močno ranjen. Prek mostu, kjer so bili Nemci, ga ni bilo možno prenesti, čolna ali splava pa tudi ni bilo. Soborci so se znašli. Sneli so cerkvena vrata in ga na njih prepeljali.

V zimi leta 1944 je bil z jurišnim bataljonom 18. divizije na Gabrovki, kjer so čakali na prihod funkcionarjev, ki so prihajali s Štajerske v Glavni štab. Z njimi je bila tudi Špela, žena komandanta Geda, ki je bila v visoki nosečnosti. Do Krke je šlo, razen manjših prask, vse po sreči. Tu pa se je zataknilo, ker so bili na nasprotnem bregu Švabi iz novomeške postojanke. Špela je rodila hčerko, v noči pa so se prepeljali prek Krke. Ko bi morala biti popolna tišina, pa je začel otrok jokati. Rus, ki jo je imel v naročju pa je bil še glasnejši, ko jo je hotel pomiriti. No, vse se je srečno končalo, tako mama kot otrok sta še danes živa.

Tov. Tone je povedal kako je bilo s transportom aktivistov, katere so Lahji peljali v internacijo, med katerimi je bil tudi sam. Pri Verdu so jih ustavili partizani in jim dali na izbiro: ali gredo v partizane ali vsak po svoje. Za Toneta je bila samo ena pot — v partizane. Povedal je tudi o tragični smrti komandanta Staneta. Pri preizkušanju minometalca

Pred skupščino

je mina eksplodirala v cevi, ubila njega in njegovega kurirja Iva, več pa jih je ranila. Pokop komandanta Staneta, pri katerem je bil Tone navzoč in je nosil venec, je bil tajen. To pa zaradi tega, da bi pri morebitnem vdoru na osvobojeno ozemlje nihče ne vedel za grob, ker bi ga predvsem belogardisti prav gotovo oskrunili.

Še bi pripovedovali in se pogovarjali. Lakota in žeja pa sta nas pregnali iz sejne sobe v restavracijo.

Isti dan zvečer smo se udeležili odkritja spomenika komandantu in heroju Stanetu. Ko že opisujem praznovanje 30. obletnice osvoboditve, naj ne bo odveč še nekaj o pohodu po poteh partizanske Ljubljane, ki je bil naslednji dan, 10. maja.

Odbor aktiva ZB NOV Vevške papirnice je organiziral ta pohod za člane kolektiva in prebivalce KS Vevče—Zg. Kašelj. Pred pohodom je bilo prijavljenih prek 200 udeležencev, na sam dan pohoda pa jih je bilo kar blizu 300. Ti so prehodili 11 km dolgo pot iz Hrušice prek Golovca in Gradu do spomenika Revolucije. Sodelovali so pionirji od 10 let dalje, pa dva 60 let stara upokojenca naše tovarne in člana ZB. Po končani proslavi smo se zbrali pod Urhom pri »Jakšetu«, kjer smo imeli »pevske vaje« partizanskih pesmi, kot pripravo za pohod v naslednjem letu. Še posebej pa moram omeniti štiri »pohodnike«: Boža, Eda, Marjana in Andreja, ki so do pod Urha prišli po isti poti, katero so prehodili zjutraj. Ne morem prek tega, da prav letošnjemu pohodu ne bi dal ocene. Prav v vsakem pogledu je bila struktura udeležencev pohoda zelo pestra — od preprostih delavcev v raznih obratih tovarne do vodilnih delavcev. Iz prakse vemo, da je v tovarni skoraj vsak dan na dnevnem redu: mi delamo, vi »zabušavate«, mi znamo, vi pa ne, pa tudi beseda »gospod« in »škrlic« sta še včasih prisotni. Na dan pohoda pa še senca od vsega tega ne. Bilo je pravo tovarištvo, bratstvo in enotnost, razumevanje in spoštovanje, enotno mišljenje in prepričanje, vse to, kar bi moralo biti prisotno vsak dan, povsod in ne nazadnje tudi v delovnem kolektivu. Mnenje mnogih tovarišev, da bi takih množičnih pohodov, z namenom obujanja pomembnih dogodkov in dnevo iz naše revolucije bilo večkrat, je prav gotovo umestno in vsestransko koristno.

Geslo za leto 1976: Po poteh partizanske Ljubljane nas gre 500!

Ob cilju

Volitve organov upravljanja

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Že v aprilski številki »Našega dela« smo poročali o pripravi za volitve polovice delegatov v delavskem svetu in vseh delegatov v odboru za delitev dohodka in osebnega dohodka.

Volitve je razpisal delavski svet na osmi redni seji dne 14. aprila. Določil je volilne enote in število delegatov, ki jih voli posamezna volilna enota. Delavski svet je določil, da se bodo volitve izvedle za oba organa istočasno in v istih volilnih enotah. V ta namen je število volilnih enot za delavski svet zmanjšal, tako da so bile za obojne volitve določene naslednje volilne enote:

1. papirni stroji in vodstvo proizvodnje
2. dodelava in brusilnica
3. premaz
4. tapete
5. energetika
6. vzdrževanje
7. skupne službe
8. družbeni standard

Volilne enote se skladajo z obrati razen pri obratu Proizvodje papirja, ki je bil zaradi prevelikega števila volivcev razdeljen na dve volilni enoti. Volili smo dne 15. maja in

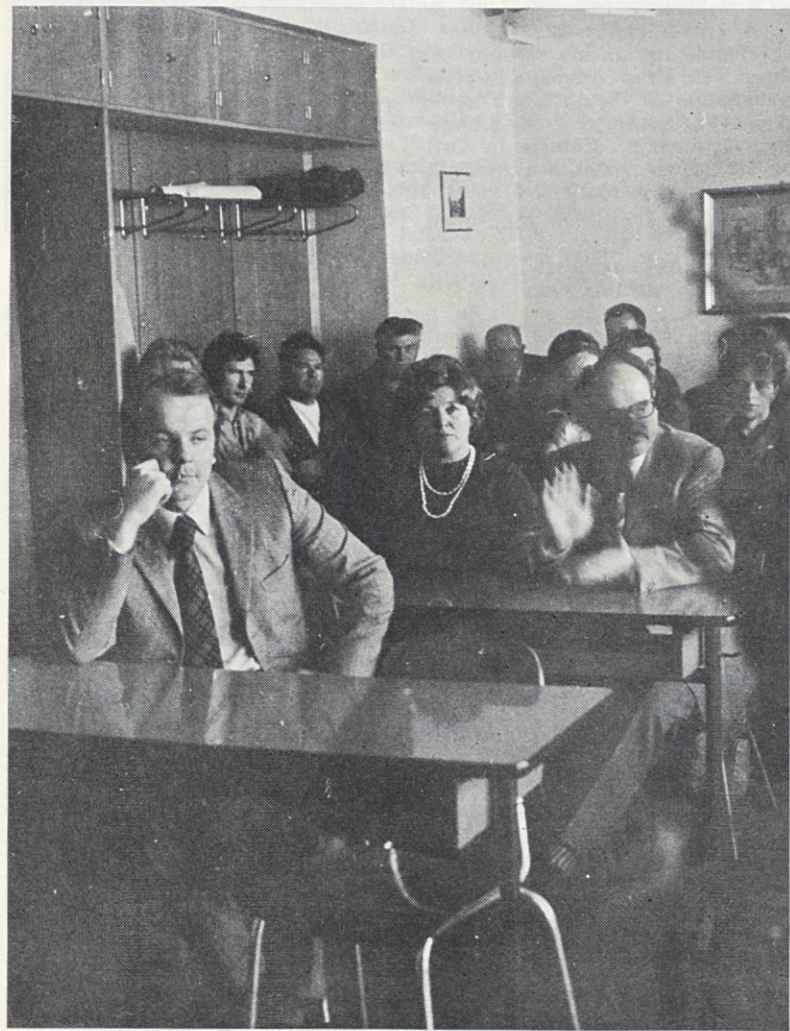
sicer na sedmih voliščih. Za delavski svet je bila v vsaki volilni enoti posebna kandidatska lista, ki so jo sprejeli delavci na zboru volilne enote.

Udeležba na volitvah je bila zadovoljiva, saj je od 1.013 vpisanih volivcev oddalo svoj glas 891 volivcev, kar znaša 87,96 %.

V delavski svet je bilo izvoljenih naslednjih 22 delegatov: Ciril KALIŠEK, Jakob DUKARIČ, Janez HABIČ, Adolf ŽIBERT, Betka LUKEC, Anton JAKAC, Jože GRABNAR, Marina SMREKAR, Urška KLEMENC, Peter HRIBAR, Dragica ŽABJEK, Peter LAJOVIC, Stane DAJČMAN, Maks ARBITER, Rudi ZAVRŠNIK, Milena AVBELJ, Ida CERK, Minka DELORENZO, Franc GOLOB, Antonija SLABE, Boris BOJKO in Niko POTOČNIK.

V odbor za delitev dohodka in osebnega dohodka pa je bilo izvoljenih naslednjih enajst delegatov: Viktor PENCA, Boris GOLJAR, Franc FRAS, Jože TOMŠIČ, Dušan POLJANEC, Jože ŽGAJNAR, Vlado LEŠNJAK, Lado ŠUBELJ, Andrej MIKELJ dipl. ing. Ivanka PETERNEL in Marija KRANJC.

J. M.

Del udeležencev slavnostne seje

Ob 30. obletnici osvoboditve

KOLIČEVO, MAJA — Letos 9. maja smo praznovali 30. obletnico zmage nad fašizmom. Jugoslovanski narodi so v drugi svetovni vojni utrpeli ogromne človeške in materialne žrtve ter s tem prispevali k zmagi nad fašističnim imperijem. Narodno osvobodilni boj jugoslovanskih narodov v letih 1941—1945 je kot prvi v zasužnjeni Evropi hudo ogrožal načrte fašističnih zavojevalcev na Balkanu.

22. junija 1941, ko je Hitler napadel Sovjetsko zvezo, je naša partija pozvala jugoslovansko ljudstvo k oboroženi vstaji in z vstajo odprla novo evropsko vojskovašče in tako v veliki meri razbremenila svoje vojne zavezničke. Narodnoosvobodilna vojska je v stalnih vojaških gibanjih vezala 30—50 sovražnih divizij, kar pomeni 400 do 800 tisoč vojakov in oficirjev. Konec leta 1941 se je v Jugoslaviji borila 1. proletarska brigada, poleg nje še 48 partizanskih odredov, 15 samostojnih bataljonov in več samostojnih čet, v katerih je bilo 80.000 borcev. Na nasprotni strani pa je bilo 510.000 okupatorskih vojakov in 150.000 kvislinških vojakov.

Partizanske enote so nenehno naraščale in širile osvobodeno ozemlje. Do konca leta 1942 je bilo v Jugoslaviji že 37 brigad (od tega štiri slovenske), 9 divizij, 2 korpusa, 34 partizanskih odredov in 12 samostojnih odredov NOV in POJ, ki so imeli približno 150.000 borcev. Borci so se borili proti 630.000 okupatorjem in 300.000 kvislinškim vojakom.

Narodnoosvobodilno gibanje se je v letu 1943 močno razmahnilo zlasti v Sloveniji. Po kapitulaciji Italije je bila osvobodjena vsa Dolenjska, Notranjska in Primorska, razen nekaterih večjih mest. Ustanovljene so bile nove dobro oborožene enote. V drugi polovici leta 1943 je naša vojska imela že 101 brigado (od tega 26 slovenskih), 28 divizij (od teh 5 slovenskih), 9 korpusov (2 slovenska), približno 100 partizanskih odredov in 20 samostojnih bataljonov. V vseh teh enotah je bilo približno 300.000 borcev, ki so se borili proti 920.000 sovražnikovim vojakom.

Operacije jugoslovanske narodne vojske so leta 1944 postale čedalje večje in obsežnejše. Z združitvijo Rdeče armade sta se povezali fronti dveh zaveznških in socialističnih armad na jugoslovanskem vojskovašču. Do konca tega leta je bila osvobodjena Makedonija, Srbija, Črna gora in del Bosne in Hercegovine. Osvobodjena ozemlja so bila tudi na Hrvaškem in v Sloveniji. Koncem leta 1944 je NOV imela približno 500.000 borcev v 17 korpusih, 53 divizijah (od katerih dve letalski), mornarici, rečni flotilji in v večjem številu partizanskih odredov. Sovražnik pa je takrat imel 712.000 vojakov.

1. januarja 1945 je Vrhovni štab ustanovil I., II. in III. armado, dva meseca kasneje pa še IV. armado NOVJ, ki se je preimenovala v Jugoslovansko armado. Sklepne operacije za dokončno osvoboditev vse Jugoslavije so se začele 20. marca in končale 15. maja, ko so kapitulirale nemške sile pod poveljstvom von Loehra skupaj z ostanki ustaških, četniških in domobranskih sil. Sovražnik je v obdobju sklepnih operacij imel približno 680.000 vojakov. Naša vojska pa je takoj po koncu vojne (15. maja) imela že 800.000 borcev. V sklepnih operacijah so enote Jugoslovanske armade na območju Maribor—Dravograd—Zidani most ujele približno 300.000 sovražnikovih vojakov, zaplenile 173.622 pušk, 24.454 kosov avtomatskega orožja, 1520 topov, 97 tankov, 3751 kamionov, 40 letal in mnogo razne druge vojaške opreme.

Fašistični okupatorji in domači izdajalci so zagrešili v Jugoslaviji ogromno zločinov. Usmiljenja niso imeli niti do ljudi, zlasti žena in otrok, niti do naših materialnih dobrin.

Zmaga nad fašizmom je drago stala naše narode in narodnosti. Jugoslavija je dala 1 milijon 700 tisoč človeških žrtev. V narodnoosvobodilnem boju je padlo 305 tisoč borcev, 425 tisoč borcev pa je bilo ranjenih. Na stotisoče ljudi je izgubilo življenje v raznih taboriščih, zaprtih doma in na tujem. Vsak deveti jugoslovjan je izgubil življenje v boju proti okupatorju in domačim izdajalcem. V boju proti okupatorju so bile največje žrtve med mladimi, stari med 18. in 21. letom. Ti mladi so sestavljali tri četrtine borčevskih in starešinskih vrst narodnoosvobodilne vojske ter nosili glavno breme vojske in revolucije. Padlo je nad 80.000 mladincev, članov SKOJ, ki še niso dopolnili 18 let.

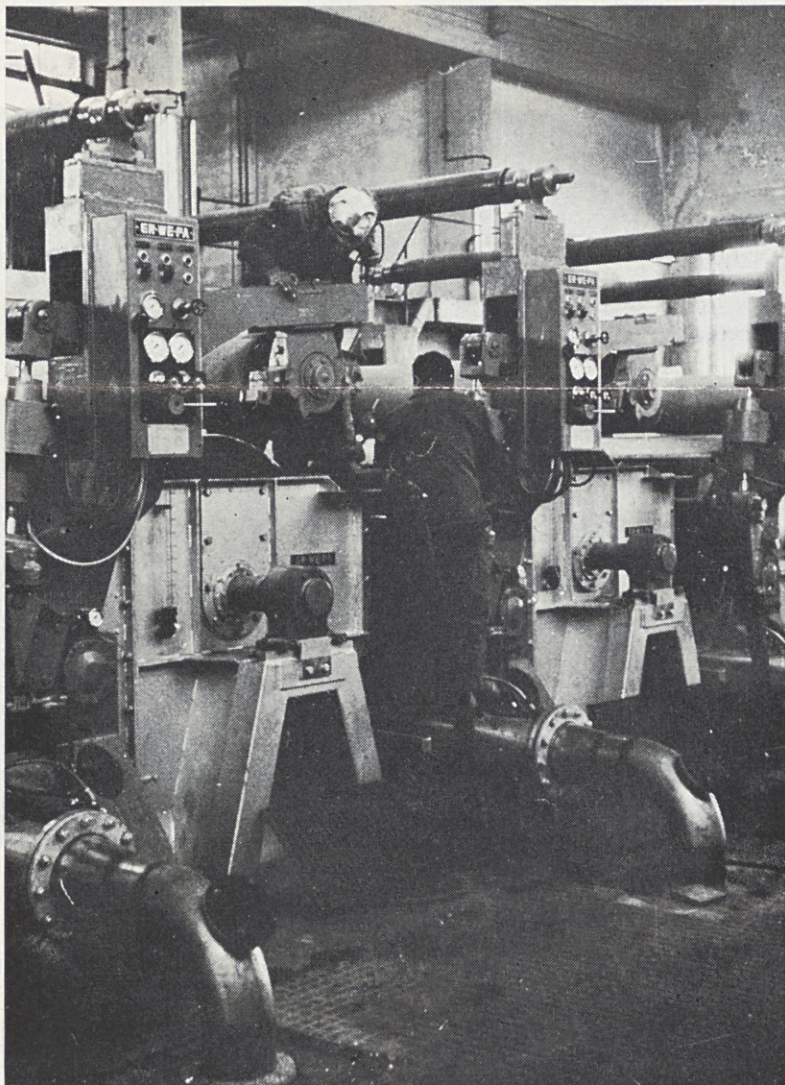
Jugoslavija je pretrpela ogromno uničenje materialnih dobrin. Okupator oziroma fašistične tolpe so uničile 289 tisoč kmetij, 82.237 stavb (med njimi bolnice, šole, knjižnice, univerze, gledališča in muzeje), 137 elektro central, 28 tisoč tovornih in 3 tisoč potniških vagonov, 300 ladij, 103 luke, ne-

šteto umetnin in drugih dragocenosti. Vse to je povzročilo, da se je jugoslovanski narodni dohodek zmanjšal za devet milijard dolarjev. Vojna škoda pa je bila po cenah iz leta 1939 ocenjena na 46,9 milijard dolarjev.

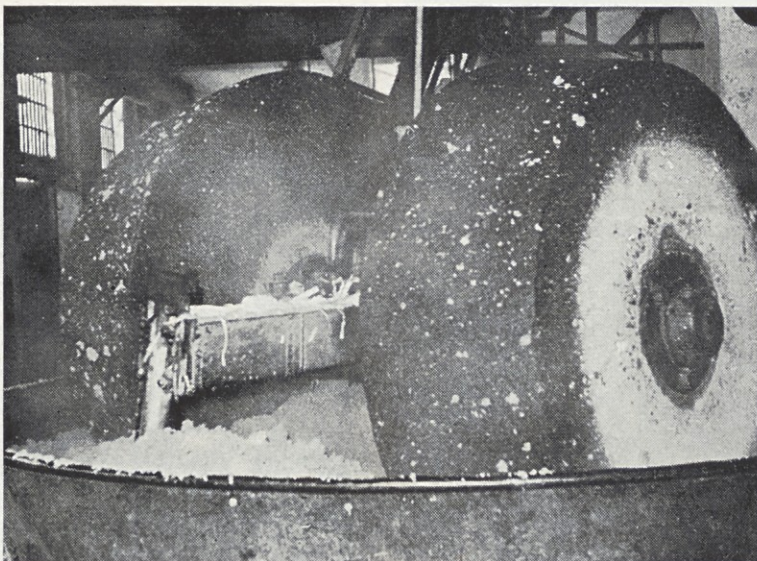
Revolucionarni polet in entuziazem širokih ljudskih množic ter ukrepi mlade socialistične države je omogočil hitro obnovo opustošene domovine ter industrializacijo in ekonomsko rast nove Jugoslavije.

V razmeroma kratkem času se je Jugoslavija razvila iz predvojne zaostale agrarne države v srednjo razvito industrijsko državo. V obdobju minulega 30-letnega socialističnega razvoja je Jugoslavija stalno v skupini držav z največjim porastom proizvodnje.

Svoboda, enotnost, neodvisnost in splošni napredek Jugoslavije temelji tudi v prihodnje samo na federativni ureditvi na osnovi socialističnega samoupravljanja in v popolni enakopravnosti vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Čiščenje natočnih banj ob prehodu na izdelavo novega izdelka

Ob pomanjkanju snovi se vrti tudi kolodrob

Sklep samoupravnih organov

KOLIČEVO, MAJA — V mesecu marcu smo imeli v podjetju zbere delovnih ljudi po samoupravnih enotah, na katerih smo obravnavali

● rezultate poslovanja v letu 1974

● planske naloge in stabilizacijski program za leto 1975

● spremembe Samoupravnega sporazuma o združitvi papirne industrije Slovenije

● samoupravni sporazum o delitvi dohodkov papirne industrije Slovenije.

Delavci so na teh zborih v razpravi zelo aktivno sodelovali in dajali zelo konstruktivne predloge predvsem glede stabilizacijskega programa oziroma o nadaljnji modernizaciji obstoječih strojnih naprav, odpadnih voda, o novih proizvodih na KS II, o programiranju, o kontroli izdelkov, disciplini in o delovnih pogojih.

Svet za medsebojna razmerja je imel od marca do maja 1975 štiri seje, na katerih je obravnaval:

Skupna sredstva za modernizacijo železnic

KOLIČEVO, MAJ — Skupščina samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet SR Slovenije je na svojem 5. zasedanju dne 22. 4. 1975 brez pripomb sprejela predlog usklajevalne komisije, naj bi organizacije združenega dela združevale 4,5 % sredstev za modernizacijo železnic.

Namesto dosežanih 1,6 % od osnove za izračun davka iz dohodka TOZD naj bi delovne organizacije združevale 4,5 % za modernizacijo slovenskih železnic. Tak predlog je podala usklajevalna komisija, ki ga je sprejela skupščina brez pripomb.

Skupščina samoupravne interesne skupnosti za železniški in luški promet je na 4. zasedanju 8. aprila zavrnila predlog, po katerem bi zbirali sredstva za modernizacijo slovenskih železnic po stopnji 5,4 %. Ta predlog je sprejel samo zbor delavcev v prometu, zbor uporabnikov pa ne. Na skupščini je bila izvoljena usklajevalna komisija z nalogo, da opravi usklajevalni postopek. V komisiji so bili v enakem številu zastopani delegati zbora delavcev v prometu in delegati zbora uporabnikov. Komisija je do 5. zasedanja pripravila predlog za stopnjo 4,5 odstotka, vendar s tem, da se zbiranje sredstev za modernizacijo železnice podaljša za šest mesecev in namesto 31. decembra 1976 konča 30. junija 1977.

Predlog skupščine je med drugim naslovljen tudi na izvršni svet SR Slovenije, naj po hitrem postopku predlaga republiški skupščini, da sprejme spremembo ustreznega zakona. Sprememba zakona naj bi se uporabljala od 1. januarja letošnjega leta. Izvršnemu svetu tudi predlaga, naj sprejme odločne ukrepe, na podlagi katerih se mora zmanjšati potrošnja na vseh tistih področjih, ki niso prioritetenega pomena in niso v skladu z resolucijo o družbeno-ekonomskem razvoju.

Zahvala

Zahvaljujem se vsem sodelavcem za zelo lepo darilo, ki sem ga prejel ob odhodu v pokoj.

Iskreno vas pozdravljam in vam želim mnogo uspehov pri delu.

Vaš sodelavec Alojz Matjan

— tekoče kadrovske zadeve, predvsem o delavcih, ki so bili na novo sprejeti v delovno razmerje in jim določil osnove za izračun OD,

— obravnaval je 10 primerov kršitve delovne discipline in kršilec izrekel disciplinske ukrepe,

— na podlagi predlogov pristojnih služb je obravnaval in določil nove osnove za izračun OD delavcem, ki imajo osnove v razponu in izpolnjujejo pogoje za pridobitev nove osnove,

— ker iz objektivnih vzrokov v dodelavi papirja in kartona pri previjalcu, močilniku, gladilniku in prečnemu rezilniku ni postavljena še nova norma, se delavcem na teh delovnih mestih prizna tovarniško povprečje norme.

— Zavodu za usposabljanje mladine Kamnik je odobril 300 din kot prispevek h končnemu izletu, zvezi vojaških vojnih invalidov je odobril denarno pomoč v višini 500 din, 4. razredu ESS je prispeval k maturantski ekskurziji 300 din in društvu paraplegikov odobril pomoč v višini 500 din,

— razpravljal je o reorganizaciji dela v centralni pripravi snovi in sprejel sklep, da delavskemu svetu predlaga formiranje enotnega oddelka centralne priprave snovi, kamor bi se vključila priprava snovi, lesobrusilnica in oddelek mletja,

— razpravljal je o ustanovitvi izhodne kontrole in sprejel sklep, da delavskemu svetu predlaga ustanovitev službe izhodne kontrole,

— razpravljal je o regresu za letovanje in na podlagi pravilnika določil višino za zaposlenega delavca, za nezaposleno ženo, za otroke, stare od 3—10 let in nad 10 let ter dodatni regres za člane NOV,

— razpravljal je o ustanovitvi dveh novih delovnih mest in bo DS predlagal, da ustanovi novo delovno mesto »referent za osnovna sredstva« in delovno mesto »tajnik samoupravnih organov«.

— Razpravljal je o razpisu natečaja za kredit za individualno gradnjo stanovanj. Sredstev je na razpolago 800.000 din. Od tega je namenjenih za novogradnjo 400.000 din, za dograditve in adaptacije 150.000 din in za nakup novih stanovanj 250.000 din. V zvezi s tem je sprejel sklep, da se razpiše natečaj za kredite za individualno izgradnjo pod pogoji, ki jih določa pravilnik. Pripravi naj se tudi novi osnutek pravilnika za razdeljevanje kreditov do oktobra 1975.

— Razpravljal je o povračilu stroškov prevoza na delo in sklenil, da se izdela osnutek novega pravilnika o povračilu stroškov na delo na podlagi samoupravnega sporazuma papirne industrije. Za izdelavo je zadolžena kadrovska služba, ki ga mora izdelati do konca maja 1975.

Poslovni odbor je imel v tem času tri seje, na katerih je

— razpravljal in sprejel operativni plan proizvodnje za mesec marec, april in maj,

— razpravljal in sprejel plan nadur za mesec marec, april in maj ter potrdil izvršene nadure za mesec marec in april,

— razpravljal je o likvidnosti podjetja, ki je bila dostikrat kritična v prvih treh mesecih in v zvezi s tem sprejel sklep, naj se izvedejo vsi možni ukrepi za pridobitev kratkoročnega kredita pri LB.

— Na podlagi sklepa poslovnega odbora izgradnjo ekonomske fakultete v Ljubljani sofinancira Papirnica Količevo s 30.000 din,

— v zvezi z izgradnjo KS III je razpravljal o odkupu stanovanjske hiše našega delavca Antona Kranjca in na podlagi sprejetega sklepa bo razliko med vrednostjo sedanje stanovanjske hiše ter stroški novozgrajene hiše krilo podjetje,

— razpravljal in sprejel je poročilo o finančnih rezultatih poslovanja za obdobje januar—marec 1975.

Finančni rezultati za obdobje januar-marec 1975

KOLIČEVO, MAJ — Podatki, ki izhajajo iz periodičnega obračuna za obdobje januar—marec 1975 potrjujejo, da smo začeli poslovno leto 1975 dokaj uspešno. Ta ugotovitev je posebno pomembna, ker vemo, da je v vrsti panog nastopila v letošnjem letu občutna kriza, ki se zlasti kaže v zmanjšanem povpraševanju, neprodanih zalogah gotovih izdelkov itd. Čeprav so med panogami, ki negativno občutijo zmanj-

šanje povpraševanja na domačem in svetovnem trgu tudi nekateri pomembni porabniki naših proizvodov, se to na naših finančnih rezultatih poslovanja v prvem trimesečju ni občutno pokazalo.

Finančni rezultati prvega trimesečja se tako gibljejo v mejah planskih predvidevanj in znatno presegajo rezultate istega obdobja preteklega leta. To ugotovitev potrjujejo tudi podatki, ki so prikazani v naslednji tabeli:

	Plan 1975	I—III 1974	I—III 1975	Real. Plan	75 74
Celotni dohodek	304.726	46.311	74.856	24,5	161,6
Porabljena sredstva	167.284	25.828	41.822	25,0	161,9
Amortizacija	18.240	2.653	4.256	23,3	160,4
Dohodek	119.203	17.830	28.778	24,1	161,4
Družbene obveznosti	19.376	2.016	4.933	25,4	244,7
Osební dohodki	44.040	7.825	8.987	20,4	114,8
Ostane dohodka	55.587	67.989	14.857	26,7	186,0
Akumulacija					
(ostanek doh. + AM)	73.827	10.642	19.113	26,0	179,6

Celotni dohodek se je v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta povečal za 61,6% kljub te-

mu pa je za malenkost pod planiranim povprečjem.

Struktura celotnega dohodka pa je naslednja:

	I—III 1974	I—III 1975	1975 1974
Dohodek od prodaje izdelkov	44.299	68.850	155,3
Druge realizacije	726	1.477	203,4
Obresti in drugi izredni dohodki	692	2.740	395,7
Popravek finančnega rezultata	594	1.789	301,4
Skupaj:	46.311	74.856	161,6

Iz gornje tabele je razvidno, da je strukturi celotnega dohodka najmanj porasel najpomembnejši vir oziroma, da so na visoki porast dohodka vplivali tudi dohodki, ki niso posledica gibanj v naši osnovni dejavnosti, tj. v proizvodnji in prodaji izdelkov.

Glede na to, da dohodek od prodaje izdelkov predstavlja več kot 90% celotnega dohodka in

ker je pri teh dohodkih odstopanje od planskih predvidevanj največje (letni plan dohodkov od prodaje izdelkov je dosežen s 23,6%), je potrebno ta vir dohodkov natančneje analizirati. Dohodek od prodaje izdelkov je odvisen od količine proizvodnje, od obsega prodaj ter proizvodov in pa njihovih cen.

FIZIČNI OBSEG PROIZVODNJE

	I—III 1974	I—III 1975	%
Januar	2.886,4	2.653,9	91,9
Februar	2.869,4	2.984,7	104,0
Marec	3.220,2	3.285,3	102,0
Skupaj	8.976,0	8.923,9	99,4

Fizični obseg proizvodnje je torej za 0,6% ali za 52 ton nižji kakor v istem obdobju preteklega leta. Prav tako v prvem trimesečju nismo dosegli planiranega povprečja proizvodnje. Odstopanje obsega proizvodnje v prvih mesecih od letnega povprečja je normalno, če upoštevamo število delovnih dni in druge sezonske vplive. V letošnjem letu pa so poleg običajnih momentov vplivali na nižji nivo proizvodnje še ukrepi za izboljšanje kvalitete proizvodov v mesecu januarju. Prav izpad proizvodnje v mesecu januarju je povzročil manjši fizični obseg proizvodnje v prvem tri-

mesečju v primerjavi z istim obdobjem leta 1974. V mesecu februarju in marcu pa vidimo, da fizični obseg proizvodnje že presega proizvodnjo preteklega leta.

Prodaja oziroma realizacija proizvodov je bila nekoliko nižja kakor proizvodnja tako, da se je v prvem trimesečju povečala količina zalog gotovih izdelkov za 162 ton. Vsekakor pa povečanje zalog ni takšno, da bi predstavljalo pomembnejši problem v našem poslovanju.

Vrednost realizacije po posameznih mesecih je prikazana v naslednji tabeli:

	1974		1975		v 000 din	
	t	din	t	din	% t	% din
Januar	2.765,0	12.769,1	2.512,3	19.284,6	90,9	150,7
Februar	2.953,4	14.655,3	3.002,0	23.888,8	101,6	163,0
Marec	3.174,0	16.848,1	3.247,4	25.667,3	102,3	152,3
Skupaj	8.892,4	44.299,5	8.761,7	68.840,7	98,5	155,5

Prodaja se je torej vzporedno z rastjo proizvodnje povečala iz meseca v mesec tako, da je realizacija v mesecu marcu že presegla planirano povprečno mesečno realizacijo za okoli 6%. Če iz te-

ga lahko zaključimo, da se je realizacija na splošno gibal zadovoljivo, pa tega za izvoz ne moremo trditi.

Struktura prodaje kaže namreč naslednjo sliko:

	I—XII 1974			I—III 1975		
	t	%	din	t	%	din
Domači trg	33.623	91,5	227.551	91,8	8.148	93,0
Izvoz	3.133	8,5	20.194	8,2	615	7,0
Skupaj	36.756	100	247.745	100	8.761	100

Kljub temu, da je v letu 1974 vladalo na svetovnem trgu veliko povpraševanje po naših izdelkih, je izvoz zaradi zahtev domačih kupcev padel na 8,5% od skupnega obsega proizvedenih količin blaga, medtem ko je izvoz v preteklih letih predstavljal 10—15% proizvodnje. V letu 1975 pa se je izvoz še znižal, saj smo v prvih treh mesecih izvozili le 615 ton naših izdelkov, kar predstavlja 7

odstotkov od skupne proizvodnje. Razlog za tako znižanje je v poslabšanju konjunktura na svetovnem trgu, ki se odraža na pritisku za znižanje cen do take mere, da postaja izvoz iz vidika rentabilnosti vse manj interesanten. Ob tem velja poudariti, da je izvoz v obdobju treh mesecev rasel, tako v mesecu januarju izvoza praktično sploh ni bilo, v februarju je bilo izvoza 140 ton, v mar-

cu pa 471 ton. Vsekakor pa je zmanjšanje konjunktura na zunanem trgu zaskrbljujoč pojav, ki se utegne odraziti tudi na domačem trgu.

Porabljena sredstva izkazujejo samo na malenkost hitrejšo rast

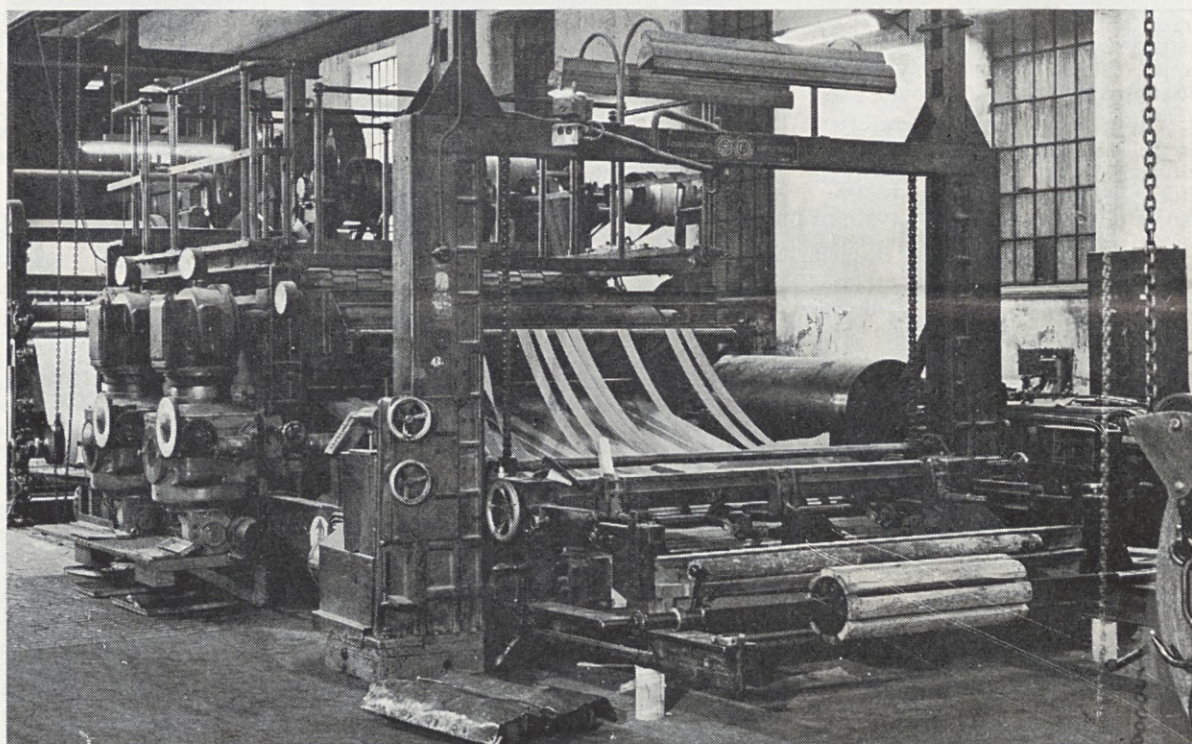
kakor celotni dohodek in sicer so se povečala v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta za 61,9 odstotka.

Posamezni izdatki v strukturi porabljenih sredstev pa izkazujejo naslednjo sliko:

	1974	1975
Porabljeni material	23.397.390	38.022.941
Druzi stroški	1.446.633	2.009.622
Amortizacija	2.652.542	4.255.713
Skupaj	30.496.565	44.288.276
Nabavna vrednost trg. blaga	102.540	234.479
Popravek finančnega rezultata	—	2.585.360
Izredni izdatki	57.131	344.126
Skupaj	159.671	3.163.965
Razlika vrednosti zalog	2.174.873	1.374.102
Skupaj porabljena sredstva	28.481.353	46.078.939

Kakor so na povečanje celotnega dohodka vplivali izredni dohodki, obresti in popravek finančnega rezultata zaradi terjatev s pretečenim rokom plačila, so tudi na povečanje porabljenih sredstev vplivali izredni izdatki, popravek finančnega rezultata itd. Vrednost porabljenega materiala, ki predstavlja več kot 80% vseh porabljenih sredstev, se je namreč povečala le za 44%. Ker izkazujejo v celotnem dohodku samo vrednost prodanega blaga, ne pa tudi vrednost zalog gotovih izdelkov in nedovršene proizvodnje, je treba

vrednost zalog upoštevati tudi pri stroških, če hočemo doseči realnejšo primerjavo gibanja dohodka in stroškov. Na tak način pridemo do podatka, da so se stroški povečali za 51%, dohodek od prodaje izdelkov pa za 55%. Ta podatek sicer kaže na izboljšanje ekonomičnosti poslovanja, vendar pa lahko trdimo, da leži razlog za to pozitivno spremembo ekonomičnosti predvsem v razmerju cen izdelkov in surovin, ki je bilo v prvem trimesečju letošnjega leta ugodnejše kakor v istem razdobju preteklega leta.

Prečni rezilnik KS I.

Po poteh tovarštva in spominov

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Taborniški odred »Pugled« se je udeležil pohoda »Po poteh tovarštva in spominov«. Na startu smo našli 35 tabornikov, celo najmlajši so bili med njimi. Malo smo bili v skrbeh kako bo z njimi. Toda presenetili so nas. Večji del poti smo peli in nam korak ni bil tako težak. Med potjo smo se pozdravili z odredom »ZMAJ« iz Ljubljane. Že smo zakorakali čez Gruberjev kanal in tja proti Ljubljanskemu gradu. Nekateri so malo grizli kolena, stisnili zobe in končno prispeli na cilj.

Ponosni smo bili tudi na pohvalo, da smo do tiste ure (okoli 9.) bili najbolj disciplinirana grupa. Res, skupaj smo startali, hodili in v vrsti zakorakali v osvobodeno Ljubljano, ki je slavila 30. obletnico osvoboditve.

Edino, kar nas je na cilju zmedlo, je bila slaba organiziranost prevzema značk. Upajmo, da bo organizator to pomanjkljivost do prihodnjega pohoda odpravil.

Po kratkem premoru na cilju smo odšli na zborna mesto, kjer nas je čakal tovarniški kombi. Zaradi prevelike množice ljudi in odgovornosti do najmlajših se nismo udeležili proslave. Ob 13. uri

smo vsi udeleženci imeli še zakusko v gostilni pod Urhom. Pozdravili smo delavce Vevča in naše borce s taborniškim pozdravom, oni sami pa so se nam odzvali in se priključili kolu.

Taka snidenja, kjer mladi slišijo pripovedovati borce o njihovih doživetjih, so premalokrat na sporedu. Zato je naša želja, da bi bilo več takih srečanj.

V. V.

Škoda, da so proslavo II. grupe odredov na Jančah 25. maja 1975 motili nenehni nalivi

Finančni rezultati poslovanja v mesecu aprilu 1975

KOLIČEVO, MAJ — Finančni pokazatelji poslovanja so tudi v mesecu aprilu nekoliko presegle planirano povprečje za leto 1975. Moramo pa takoj poudariti, da so rezultati nekoliko izpod tistih, ki smo jih dosegli v mesecu marcu. Za mesec april je nadalje značil-

no tudi to, da je indeks rasti glede na isto obdobje preteklega leta vse manjši, tako kakor smo že v začetku leta predvidevali.

Sicer pa daje primerjava podatkov o finančnih rezultatih poslovanja za obdobje januar-april v 1. 1974 in 1975 naslednjo sliko:

	I-IV. 1974	I-IV. 1975	I
Celotni dohodek	65.568.717	101.466.888	154,7
Porabljena sredstva	35.786.100	56.081.150	156,7
Amortizacija	3.539.649	5.671.094	160,2
Dohodek	26.242.968	39.814.644	151,7
Pogodbene obveznosti	1.233.991	1.339.138	108,5
Zakonske obveznosti	1.514.928	5.332.668	352,0
Osební dohodek	11.796.096	12.855.953	109,0
Ostanek dohodka	11.697.953	20.286.885	173,4

Medtem ko smo za obdobje januar-marec izkazovali pri celotnem dohodku in dohodku indeks povečanja v primerjavi s preteklim letom prek 160 ter pri ostaneku dohodka 186, so sedaj ti pokazatelji že občutneje nižji.

Razumljivo, da se bodo ti indeksi v prihodnjih mesecih še

zniževali, kar je razumljiva posledica gibanja cen v preteklem letu.

Če pa ocenjujemo uspešnost finančnega poslovanja v mesecu aprilu z drugimi meseci letošnjega leta, kar je bolj primerljivo, pa dobimo naslednjo sliko:

	Celotni dohodek	Dohodek	Ostanek dohodka
Januar	19.775	6.819	2.198
Februar	24.284	9.079	4.497
Marec	30.807	12.880	8.161
April	26.611	11.036	5.430

Ker rezultati v mesecu marcu znatno odstopajo od rezultatov v aprilu, še bolj pa od rezultatov, ki smo jih dosegli v januarju in februarju, je treba opozoriti, da so na to vplivali izredni dohodki in izdatki, predvsem obresti za leto 1974 in popravek finančnega rezultata v zvezi s terjatvami nad 60 dni. Kolikor eliminiramo vpliv izrednih dohodkov in izdatkov, znaša celotni dohodek v mesecu marcu 26.278.000 din, dohodek 11.131.000 din in ostanek dohodka 6.412.000 din. Rezultati meseca aprila so torej približno na nivoju rezultatov iz meseca marca.

Nekoliko občutneje odstopa le ostanek dohodka, kar pa je posledica korektur vrednosti točke in povečanja osebnih dohodkov s tem v zvezi.

Medtem ko je realizacija, tj. vrednost prodane proizvodnje ostala na nivoju meseca marca oziroma je celo nekoliko višja, pa moramo za finančni obseg proizvodnje ugotoviti, da je nižji tako v primerjavi s preteklim mesecem letošnjega leta kakor tudi z istim mesecem preteklega leta.

Ta ugotovitev je prikazana v naslednjih tabelah:

	1974		1975		v t	
	t	din	t	din	% t	% din
Januar	2.765,0	12.796,1	2.512,3	19.284,6	90,9	150,7
Februar	2.953,4	14.655,3	3.002,0	23.888,8	101,6	163,0
Marec	3.174,0	16.848,1	3.247,4	25.667,3	102,3	152,3
April	3.328,6	18.874,1	3.229,4	28.186,0	97,0	138,7
Skupaj	12.210,0	63.173,6	11.991,1	95.026,7	98,2	150,4

Razpis štipendij

Združene papirnice Ljubljana-Vevče razpisujejo v šolskem letu 1975/76

15 štipendij

za Poklicno papirniško šolo pri Šolskem centru tiska in papirja v Ljubljani.

Pogoji:

1. Uspešno opravljena osemletka
2. Moški prosilci
3. Za poklic primerno zdravje

Ugodnosti: Poleg osnovne štipendije so učenci dodatno nagrajeni še po uspehu in delu. Po triletni poklicni šoli je zagotovljena zaposlitev na ustreznem delovnem mestu pri proizvodnih ali drugih strojih v proizvodnji papirja ali premaznem oddelku. Posebno bo zanimivo delo v oddelku za izdelavo tapet, kjer poleg papirničarjev pridejo v poštev tudi tiskarji. Učencem, ki stanoje v oddaljenejših krajih, plačuje tovarna po želji tudi internat.

Vse ostale informacije dobite vsak dan v kadrovskem oddelku podjetja (soba 55).

Kadrovska služba

Vevški sindikalisti obiskali tovarno papirja »Duro Salaj« Krško

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Rekreativski odbor I. Osnovne organizacije sindikata proizvodnja je v sredo 23. aprila 1975 organiziral ogled tovarne papirja »Duro Salaj« Krško. Prijavljenih je bilo veliko število članov iz vseh treh osnovnih organizacij sindikata, tako, da vsem ni bila omogočena udeležba. Na predhodnem sestanku rekreacijskega odbora je bilo pojasnjeno članom, da je v proizvodnji zelo težko organizirati izlete in podobno, iz vsem znanih vzrokov kot so izmensko delo, nadomeščanje itd. Ker so delavci iz vseh oddelkov to razumeli, se je tudi to uredilo tako, da sta dve izmeni delali, dve pa sta se udeležili izleta.

Ob šestih zjutraj smo se izpred restavracije odpeljali z Viatorjevim avtobusom, ki je bil polno zaseden. Same poti do Krškega ne bi opisoval, ker je vsem poznana, pripomnil bi le, da je vse potekalo v redu.

V tovarni so nas sprejeli člani njihovega sindikata ter delovodje, kateri so nas popeljali po proizvodnih obratih. Po dveh ogledu, so nas povabili v njihovo jedilnico, da bi se okrepčali in odpočili. S predstavniki sindikata tovarne papirja »Duro Salaj« smo imeli krajši razgovor o delu in načrtih njihovega sindikata. Predsednik sindikata nam je pojasnil nekatere podrobnosti, med drugim tudi o TOZD, ki so pri njih že dalj časa vpeljani. Potem pa še prijazen stisk rok, prijateljski pozdrav in že smo bili na poti proti jedrski elektrarni na Krškem polju. Ogledali smo si kako potekajo dela in se slikali ob temeljnem kamnu, ki ga je postavil tov. Tito. Kaj posebnega še ni bilo videti, le prostranost začetnih del daje slutiti mogočne razsežnosti bodoče elektrarne.

Ker nas je priganjal čas in čudna praznina v želodcu, smo bili enotni v odločitvi glede naslednje smeri — v Kostanjevico na kosilo. Ob poskočnih vižah našega harmonikarja in ob dobri doljenjski kapljici smo laže dočakali kosilo. Razpoloženje je bliskovito naraščalo in bati se je bilo, da bi nekaj naših sopotnikov prezgodaj opešalo, zato smo se odločili, da si ogledamo »Formo Vivo«. Ob pogledu čudno izrezljanih in zavozljanih skulptur, je večino občudovalcev očito mučila žeja, zopet je prišla do veljave harmonika. Preostal nam je še ogled notranjosti kostanjeviškega gradu in s tem je bil naš »plan« zaključen. Odpeljali smo se proti Ljubljani. Na splošno zadovoljni smo ugotovili, da je izlet uspel in da si takih izletov želimo še čim več.

Edo Šircelj

Ob temeljnem kamnu, ki ga je za JE vzdal tov. Tito

Ogledali so si tudi »Formo vivo«

In o čem smo se pogovarjali . . .

Obisk naše sindikalne organizacije v Tovarni papirja in celuloze v Krškem smo poleg ostalega izkoristili tudi za seznanitev udeležencev z novo politično in samoupravno organiziranostjo te sestavljene organizacije združene dela.

Že pred letom in pol so se papirničarji odločili za ustanovitev osmih temeljnih organizacij združenega dela. Primerno temu pa sta se reorganizirali tudi osnovni organizaciji ZK in Sindikata tako, da v vsaki temeljni organizaciji združenega dela delujeta samostojni organizaciji sindikata in ZK. Zaupali so nam, da samoupravljanje kljub novi organiziranosti še ni v celoti zaživelo in to predvsem zaradi nerešenih vprašanj pri razmejitvah sredstev med TOZD ter ugotavljanju vrednosti udeležbe posameznih temeljnih organizacij združenega

dela pri formiranju določenega proizvoda. Kljub določenim nerešenim vprašanjem pa se zavedajo, da so led že prebili. Stopili so na novo pot, ki jo določa ustava. Družbenopolitične organizacije v TOZD pa so dolžne vztrajati, da se delavcu v novi samoupravni organiziranosti omogoči, da bo odločal o vsem, kar vpliva na njegov družbeni in socialni položaj.

Po končanem razgovoru smo vsi prisotni lahko spoznali, da so naši sodelavci v Krškem, čeprav z nekaterimi še nerešenimi vprašanji, v samoupravni organiziranosti še precej pred nami. Obenem smo lahko zaključili, da nas čaka še precej trdega dela in vztrajnosti, da tudi pri nas najdemo pot, ki nam bo poleg boljšega ekonomskega poslovanja omogočila tudi pravo in ne samo formalno samoupravljanje.

Jože Žibert

Pred skulpturami v Kostanjevici

Program dela vseh OOS v okviru konference sindikata združenih papirnic Ljubljana

VEVČE, JUNIJ — Objavljamo program dela vseh OOS:

1. V letu 1975/76, ki bo teklo v znamenju priprav in odločitev ali je v našem kolektivu možno ustanoviti TOZD ali ne, bodo osnovne sindikalne organizacije kot najširša družbenopolitična organizacija morala odigrati značilno vlogo.

Samoupravna organiziranost je postala nuja današnjega delovnega človeka, da bi tako samoupravljanje postalo sestavni del vsakodnevnih delavčevih opravil na delovnem mestu, ne le kot pravica, ampak tudi dolžnost. Sindikati si moramo v svojem delovanju še posebej prizadevati, da bomo samoupravno tako organizirani, da bo sleherni član sindikata in kolektiva sodeloval pri krogitvi politike poslovanja, kadrovanja, nagrajevanja, družbenega standarda in podobno neposredno ali posredno prek delegatskega sistema. To pa bo izvedljivo le, če bomo znali delavcu proizvajalcu približati samoupravljanje na samo delovno mesto, mu vzbudili njegovo zavest in željo po soodločanju pri vseh važnejših in ne le samo tistih, ki zadevajo ozko njegov osebni interes. Prav tu, da bomo vzbudili zainteresiranost slehernega člana, da bo v okviru svojih moči pomagal reševati probleme, ki so širšega značaja, zaradi svoje pravice samoupravljanja, nas čaka dokaj naporna naloga.

Sindikati bomo stremeli za tem, da samoupravna organiziranost ne bi bila le formalna zadostitev ustavi in kongresnim dokumentom ter da bi bodoči TOZD, kolikor bi se odločili za takšno obliko, v polni meri zaživel. Zavedamo se, da smo procesna proizvodnja in je ustanovitev TOZD v praksi zapletena zaradi težavnega ugotavljanja medsebojne povezanosti in medsebojnimi nastalimi stroški, katerih razmejitev je včasih skoraj nemogoča. Kakorkoli že, naša naloga bo v polni meri sodelovati s komisijo, ki je v ta namen že bila formirana pri OOOZK in najti najprimernejšo obliko samoupravne organiziranosti, ki ustreza našim specifičnim pogojem.

Nadalje je naša naloga, da se na ravni konference sindikata aktivno, prek svojih delegatov, zavzemamo za nadaljnji potek združevanja slovenske papirne industrije, kar bomo lahko dosegli s povezovanjem in sodelovanjem vseh sindikalnih organizacij slovenskih papirnic.

Tudi tu velja poudariti, da je potrebno prizadevanje, da združevanje ne bi bilo formalno, vsaka OZD pa bi še naprej gojila podjetniško izoblikovani interes. K izoblikovanju združenega podjetja lahko sindikat veliko pripomore, zlasti še, če sam proces združevanja sloni na zdravih temeljih in interesih vseh članov za skupni boljši cilj. V sindikatu vidimo v tem pogledu velike možnosti sodelovanja, naj si bo to v politiki poslovanja, zlasti nabave surovin, proizvodnih sposobnosti, politiki izvoza, nagrajevanja, izmenjavi medsebojnih izkušenj, investicij in podobno.

Nadalje si bomo prizadevali, da bi v polni meri prišla do izraza vplivnosti sindikata pri samoupravnih odločitvah v organih samoupravljanja. V ta namen je pri konferenci sindikata izvoljenih več komisij za interesna področja, med katerimi je tudi komisija za samoupravljanje. V samih osnovnih organizacijah pa si bomo prizadevali za tem, da bodo posamezni člani IO OOS tudi člani samoupravnih organov ter bodo na ta način lahko zastopali stališča sindikata.

Sindikati si bomo nadalje prizadevali, da bo neposredno odločanje na zborih delavcev dobilo popolnejši videz in pomen. Graje vredno je, da zbori delavcev pri nas niso zaživel tako kot bi mo-

rali. Res je, da imamo tudi objektivne težave, kot so neprimerni prostori sestajanja, delo v turnusih in podobno. Res pa je tudi, da so zbori velikokrat slabo pripravljeni, nesklepčni, da so čisto bolj formalnost, kot tehtna razprava, ki naj pomaga voditi politiko kolektiva. Slabost so tudi delni zbori, saj ugotavljamo, da se stvari, ki jih razpravljata en delni zbor ne predloči drugemu in tako vsak zase razpravljata o različnih problemih, ne da bi en delni zbor vedel za obravnavo problema v drugem delnem zboru. Na ta način namenoma izjavimo sklepe delnih zborov, saj sklep le redkokdaj dobi potrebno večino za realizacijo. Druga slabost zborov je ta, da velika večina delavcev pride na zbor nepripravljena, ali pa se ga sploh ne udeleži. Tako je na primer ob sprejemanju zaključnega računa. Največkrat ni niti pripomb, niti vprašanj. Da pri razdeljevanju sklada skupne porabe ne govorimo dosti, razen o tistem, če je še kaj ostalo za delitev na OD. Investicije so nam največkrat zelo malo pomembne, čeprav kasneje znamo pokazati na nepravilne odločitve vodilnih, češ ta investicija ni bila smotrna. V naši moči je, da zahtevamo pojasnila in ekonomsko upravičenost neke investicije, še preden se zanjo odločimo. Vendar to zahtevo le redkokdaj izkoristimo.

Skrb za delitev in usmerjanje dohodka ter odločanje o rezultatih svojega dela mora biti naša osnovna dejavnost. In če hočemo to dejavnost pravilno usmerjati, potem se moramo posluževati pravice, moramo biti zainteresirani, da bomo ustvarjeni dohodek namenili tja, kjer nam bo obrodil največ sadov za boljše jutri. To pa pomeni, da je naložba ekonomsko upravičena.

2. Da bi bil sleherni član sindikata sposoben sodelovati, razpravljati in odločati je potrebno poleg njegove zainteresiranosti posvetiti tudi družbenoekonomskemu in idejnopolitičnemu izobraževanju. Sindikati si bomo prizadevali na tem področju izobraževati svoje člane, zlasti še izvoljene delegate, prek literature, časopisja in seminarjev ter na ta način izobraziti v dobre in sposobne samoupravljalce.

3. Nagrajevanje poteka po sprejetem samoupravnem sporazumu. Sindikati si bomo še nadalje prizadevali za tako nagrajevanje, ki bo rezultat vloženega dela in dvigovanja storilnosti dela.

Dosledno se bomo trudili za pravilna razmerja OD med delovnimi mesti glede na njihovo zahtevnost tako, da bo v polni meri podan poudarek na strokovno delo, kajti zavedati se moramo, da je uspeh pogojen tudi z dobrimi strokovnjaki, ki pa jih je potrebno primerno nagrajevati. Borili se bomo proti uravnilovki, saj bi nasprotno vodilo do slabe prizadevnosti pri delu, istočasno pa bomo morali sprejeti ukrepe, s katerimi bomo znatneje pomagali socialno šibkejšim družinam, da ne bi bil prizadet njihov osnovni življenjski standard.

Sindikati si bomo prizadevali, da se v novem samoupravnem sporazumu upošteva Sindikalna lista 75 v praksi realizira v popolni meri.

Se nadalje bomo podpirali osnove nagrajevanja ki so zasnovane na podlagi izpolnjevanja in zadostitve zahtev za posamezno delovno mesto tako po količini, kvaliteti, strokovnosti opravljenega dela, stalnosti, discipliniranosti itd. Sindikat bo skušal vplivati na svoje člane, da bi bilo v bodoče manj izgubljenih delovnih ur, kar je mogoče z racionalizacijo delovnih mest ali del, s pravilno namestitvijo delavca na delovno mesto, ustrežajoče njegovim sposobnostim, kot tudi dvigom osebne zavesti. Potrebno se je tudi z vsjo odločnostjo postaviti proti pojavom nedelavnosti ali čisto ne-

potrebemu izkoriščanju bolniškega staleža, izsiljevanja in podobno.

Posebno poglavje predstavljajo tudi inovacije. Sindikati podpiramo tovrstno dejavnost. S svojimi stališči se moramo boriti proti vse preveč preveč zavistnemu gledanju neke izboljšave skozi prizmo nagrade avtorju. Ta naša slabost velikokrat onemogoči tehnično izboljšavo in s tem tudi povzroča določeno škodo. Res pa je, da mora biti izboljšava vsestransko preizkušena in prikazana v dobrih in slabih straneh.

4. Sindikati bomo še nadalje podpirali in pomagali pri delu delavske kontrole. Skrbeli bomo za primerno izobraževanje članov delavske kontrole, ter jim nudili vsestransko pomoč pri njihovem delu.

5. Posebno pozornost bomo morali posvečati tudi tokovom družbenega standarda. Dosledno bomo s svojimi stališči podpirali sprejeto politiko cen v letu 1975. Vsakršno ozko dogovarjanje med proizvajalci in trgovci izven sprejete politike cen gre največkrat v škodo in na račun potrošnika, zato bi bilo v bodoče nujno vključevati med dogovarjanja tudi neposrednega potrošnika.

Ceprav je v naši delovni organizaciji področje družbenega standarda dokaj zadovoljivo, saj dajemo znatna sredstva za izboljšanje družbenega standarda. Imamo urejeno prehrano med delom, vrsto rekreacijskih objektov, počitniški dom, ogromno sredstev pa vlagamo v stanovanjsko izgradnjo. V letošnjem letu pa bo realizirana tudi že dolgoletna želja zaposlenih po zobni ambulanti v tovarni. Kljub temu pa je na tem področju možno še marsikaj urediti in izboljšati. Tako na primer mora iti prizadevanje sprememb pravilnika o stanovanjih v tej smeri, da bi tudi strokovnjaki lahko prej prišli do rešenega stanovanjskega problema, saj so z obstoječim pravilnikom nekoliko odrinjeni. Socialno šibkejšim družinam pa bi morali uspeti dobiti več solidarnostnih stanovanj, saj vlagamo v ta namen precejšnja sredstva. Prehrana med delom je sicer urejena, marsikaj pa je možno še izboljšati v sami kvaliteti in izbiri.

Za šport in rekreacijo je na razpolago veliko objektov, delo sindikatov pa bo v tem, da poživimo splošno rekreacijsko dejavnost, v katero se bo vključevala večina naših članov. Bolj jo je treba popestriti s prirejanjem izletov v naravo in podobno.

V letošnjem letu želimo nadaljevati s pošiljanjem na okrevanje naših članov, s čimer želimo predvsem gmotno omogočiti delavcu proizvajalcu obnavljanje njegove delovne sposobnosti med letom.

Glede na to, da je v naših OOS razmeroma veliko delavcev z dolgoletno delovno dobo, je to še posebej potrebno, zlasti v pred in po sezoni.

Se nadalje bomo obdržali način, da bomo denarno pomagali družinam v primeru socialne šibkosti in nesreč.

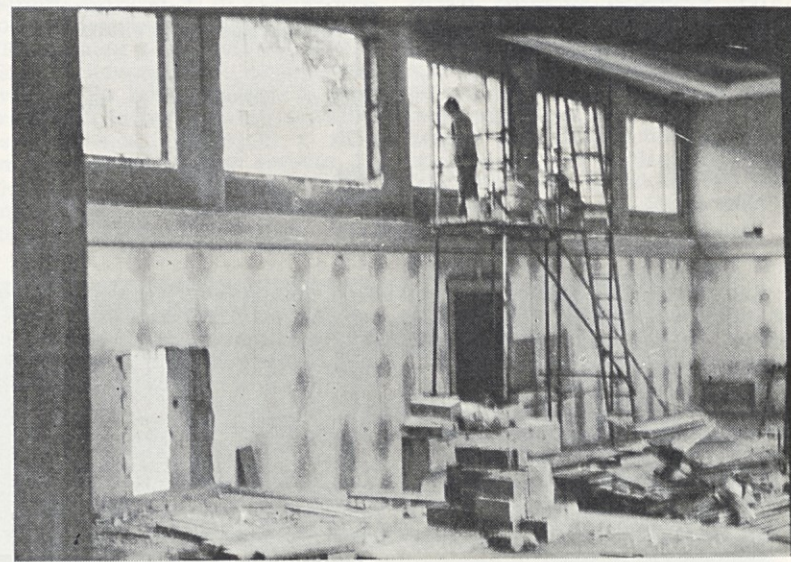
Prizadevali si bomo pospeševati sodelovanje z mladimi. Sindikat bo podpiral prizadevanje, da se mlade ljudi kot tudi otroke naših članov združuje v skupnih akcijah in organizacijah, kot na primer taborništvo, ki je v zadnjem času že ustanovljeno.

Kolikor bo v naši moči bomo omogočali in denarno pomagali pri letovanju otrok naših članov. Prizadevali pa si bomo, da bi šo-

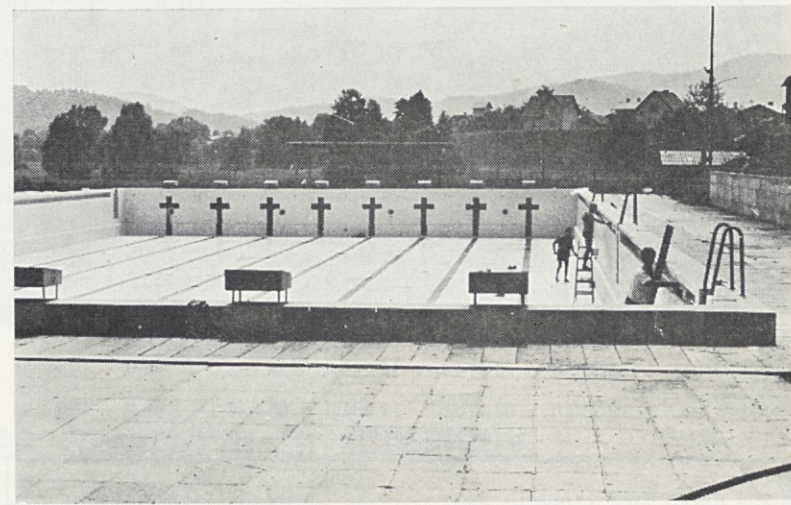
loobvezni otroci v osemletkah prišli do brezplačnih knjig.

Sindikat bo tudi v bodoče razvijal športne dejavnosti, ki imajo dovolj privrženec in ki nas lahko zastopajo na srečanjih z drugimi športniki. Podpora bo predvsem v organizaciji prek športnega referenta na nivoju konference sindikata kot tudi gmotna pri nekaterih prireditvah in revizitih.

Popestriti bo potrebno tudi kulturno življenje. Večje vključevanje v obiskovanje predstav ljubljanskih gledaliških hiš. Organiziranje proslav in prireditev na Vevčah, kar bo omogočeno v adaptirani kinodvorani. Vse to bo najbrže stalo dovolj truda članov komisije za kulturo pri konferenci sindikatov. SINDIKAT

Dvorana, v kateri so bile do zdaj malo obiskane kino predstave, bo kmalu dobila novo podobo in bo služila kulturnim prireditvam in večjim poslovnim obiskom

Obnova bazena: Olimpijski bazen je dobil nov ooplesk za letošnjo kopalno sezono. Tudi letni bife, sanitarije in okolica je olepšana

Delovni tovarišici radi izkažejo prijateljstvo
Tovarišici Alenki Kebrov so čestitali za njen jubilej

Dolge vrste pred pisarno za vpis ob letošnjem letovanju v Novigradu

NOVOST V TRANSPORTU

Prekucni zaboj z obešalom za aluminijev sulfat

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Aluminijev sulfat nam je bolj poznan z domačim izrazom »galun«. Se posebej dobro ga poznajo transportni delavci — razkladalci, ki so ga premetali z lopatami tisoče in tisoče ton iz zaprtih vagonov in kamionov. Prav tako je galun dobro poznan delavcem iz bivše klejske kuhinje, ki so ga dnevno v brentah prenašali na ramenih na stotine in stotine kilogramov.

Ze dalj časa sem razmišljal, kako bi mehaniziral delo pri razkladanju in vnašanju aluminijevega sulfata. Na enem od sejmov sem opazil prekucni zaboj tovarne JEKLOTEHNA-TRANSOM, Ma-

ribor, ki se mi je takoj zazdel primeren za naše potrebe. Potrebno je bilo samo ploskev zaboja prilagoditi ploskvi kamiona TAM 5000, tako, da je z zaboji maksimalno zapolnjen volumen kamiona. Sledilo je poizkusno demonstriranje z dvema zabojema. Izkazalo se je, da sta primerna. Potrebno se je bilo dogovoriti še s Kemično tovarno Moste o strojnem nakladanju. Tudi tu ni bilo ovir. Nekaj časa je trajalo, da so nam v tovarni znižali lesene kadi za razpuščanje aluminijevega sulfata.

In v čem je mehanizacija nadomestila fizično delo? Do sedaj smo dobivali aluminijev sulfat v zaprtih vagonih z vsebino ca. 32 ton. Takšen vagon je predstavljal za delavce pravo bojazen, saj jih je kiselkasti prah prav dušil. Tudi samo delo je potekalo počasi, saj smo takšen vagon z občasnimi prekinitvami razkladali tudi po cel dan. Sedaj naložimo osem prekucnih zabojev na kamion in osem na prikolico in gremo po galun v Moste. Tam naložijo prekucne zaboje kar na kamionu in to strojno s posebno zajemalko. V tovarni razložimo zaboje z viličarjem maksimalno v eni uri in jih odpeljemo v skladišče na deponijo. Ker imamo trenutno 40

prekucnih zabojev, galuna ne stresamo, temveč pustimo zaboje na deponiji. Nato prevzame prekucni zaboj voznik viličarja iz proizvodnje, ga prime s posebej prirejenimi kleščami in vsebino ca. 450 kg galuna »prekucne« v kad za razpuščanje.

Lahko rečem, da so delavci v transportnem oddelku in v proizvodnji, ki so leta in leta nosili brente na ramenih, sprejeli noviteto z velikim navdušenjem.

S predlagano in že realizirano noviteto smo skrajšali čas razkladanja in istočasno ukinili težko fizično delo. Prav tako ni več po-

trebno plačevanje stojnine za vagon, naložene z galunom. Tudi kamioni so zelo hitro razloženi in to z enim samim delavcem s pomočjo viličarja. V prihodnjem letu pa imamo namen kupiti še ca. 20 zabojev.

Naj omenim še to, da sem se pogovarjal z delavcem, ki dela že 16 let v klejski kuhinji. Povedal je, da je bil vedno že zjutraj utrujen od prenašanja brente, naložene z galunom do 85 kg. Tudi ostali delavci so z noviteto zadovoljni, ne izključujem pa možnosti, da se bo našla kakšna izjema.

Andrej Pirkmaier

Ljubljano na Fužinah bomo še bolj izkoristili

VEVČE, MAJ-JUNIJ — V strugi Ljubljane na Fužinah so bile nekdaj številne brzice in otočki. Ze v 15. stoletju je bilo na otočkih in obeh bregovih več kovačij, malih fužin in skromna steklarna. Mnogo kasneje, v začetku 19. stoletja se je na Fužinah razvila strojarska obrt. Družina Pau-er je zgradila več strojnih žag, mlinov in kovačnice za kose. Ljubljana je bila že delno zajezena in izkoriščena za pogon vseh teh naprav.

Ko je bil grad Fužine ob ljubljanskem potresu leta 1895 delno poškodovan, so odstranili tamkajšnje mline za papir in leta 1896 je pričela v prizidku fužinskega gradu, zgrajenem na konglomeratu ob levem bregu Ljubljane, obratovati Jouval-Girardova turbina. Vodno turbino je postavila Vevška papirnica. Če upoštevamo dejstvo, da je prvi znani primer izrabe vode za proizvodnjo električne energije na svetu osvetlitev podzemnih jam pri gradu Linderhof na zgornjem Bavarskem leta 1876 (Die Heranziehung des Wassers zur Erzeugung der elektrischen Energie) in da je v Fužinah zasvetila luč komaj tri leta po prvi razsvetljavi na Slovenskem v Škofji Loki, lahko evidentiramo, da je bil to

velik podvig takratnih energetikov ne le v okviru naše papirnice, temveč v okviru Slovenije nasploh.

Leta 1922 je bil zgrajen strehasti jez, na katerem so bile kasneje izvedene rekonstrukcije, na levem in desnem bregu pa dovodni kanali s strojnica in novimi turbinami in generatorji.

Vsa vgrajena oprema je bila ob manjših popravilih do lani v rednem obratovanju.

HE Fužine je elektrarna pretočnega tipa in je dala v povprečju letno okoli 10 milijonov kWh, kar predstavlja spet približno 1/3 celotne potrebe električne energije naše papirnice.

V h. e. so vgrajene vertikalna Francisova turbina »Voith I«, vertikalna Francisova turbina »Andritz« (oboje na levem bregu) in dvojnoležča Francisova turbina »Voith II« (na desnem bregu).

Lansko leto smo na pogonskem zobniku turbine »Voith I« odkrili razpoke in to v toliki meri, da se zobnik na osnovi mnenj izvedencev ne da več popraviti.

HE Fužine razpolaga s 54 let starim arhivom o stanju voda Ljubljane. Zbrane vrednosti o stanju voda nam dajo podatke o trajanju pretoka. Ko so obratovali vse vgrajene turbine, je

h. e. koristila 193-dnevno razpoložljivo stanje vode, danes je izkoristek voda še slabši.

Iz časa zadnje vojne so ohranjeni prvi izračuni in projekti o rekonstrukciji hidroelektrarne, kasneje pa je bilo izvedeno še nekaj študij — moto vsega pa je bil, obnoviti naprave in še bolj izkoristiti vode Ljubljane.

Ko smo lani odkrili že navedene poškodbe, smo pritegnili k proučevanju možnih rekonstrukcij priznane vodnogospodarske strokovnjake. V obsežnejši študiji so bile detaljno obdelane tri variante rekonstrukcije:

1. vgraditev Kaplanove turbine $Q = 35 \text{ m}^3/\text{s}$
2. vgraditev cevne turbine $Q = 35 \text{ m}^3/\text{s}$
3. vgraditev dveh Kaplanovih turbin $Q = 2 \times 17,5 \text{ m}^3/\text{s}$

Jez, dovodni kanal in glavni objekt bodo ostali isti, seveda pa bodo potrebna vgraditvena dela in popravila.

Varianta 1 je po podrobnejši presoji zaradi obsežnejših gradbenih del odpadla. Varianta 2 bi iz gradbenega stališča zahtevala poleg združitve dveh pretočnih polj (isto kot varianta 1) še nekaj izkopov, kar bi obstoječi objekt načelo v tolikšni meri, da bi se gotovo postavilo vprašanje novogradnje, v tem primeru pa tudi pridobitev gradbenega dovoljenja, kar bi bilo problematično zaradi zgodovinske zaščite gradu.

Obratovalno stanje na Fužinah narekuje, da se odločimo za varianto 3. Trenutno obratovalno in finančno stanje pa omogoča celo postopnost, tj. zaporedna vgraditev Kaplanovih turbin. Tako bomo namesto poškodovane »Voith I« vgradili Kaplanovo turbino s $17,5 \text{ m}^3/\text{s}$ pretoka, ki bo dajala ca. 860 kWh električne energije.

Izkoristek manjših vod bo možen s 1/2 dvojnoležčo turbino na desnem bregu.

Ko bo prej ali slej odpovedala še turbina Andritz, bomo tudi to

zamenjali z enako Kaplanovo turbino. Po tej rekonstrukciji bodo h. e. Fužine dale ca. 3000 kWh električne energije. Z navedenimi novimi turbinami bomo izkoristili 120-dnevno razpoložljivo vodo, kar bo pripomoglo k večjemu izkoristku celotne hidroelektrarne.

Razvoj tehnologije v Papirnici terja vse več kWh. Sigurnost ob-

ratovanja narekuje, da imamo lastne energetske vire.

Pripravljeni projekti bodo osnova za vlogo, ki jo je Papirnica po sklepu zadnje seje strokovnega sveta že maja meseca naslovila na Ljubljansko banko za najetje kredita za I. fazo rekonstrukcije hidroelektrarne na levem bregu.

Danilo Škerbinek, dipl. ing.

Rešitev »Prvomajske križanke«

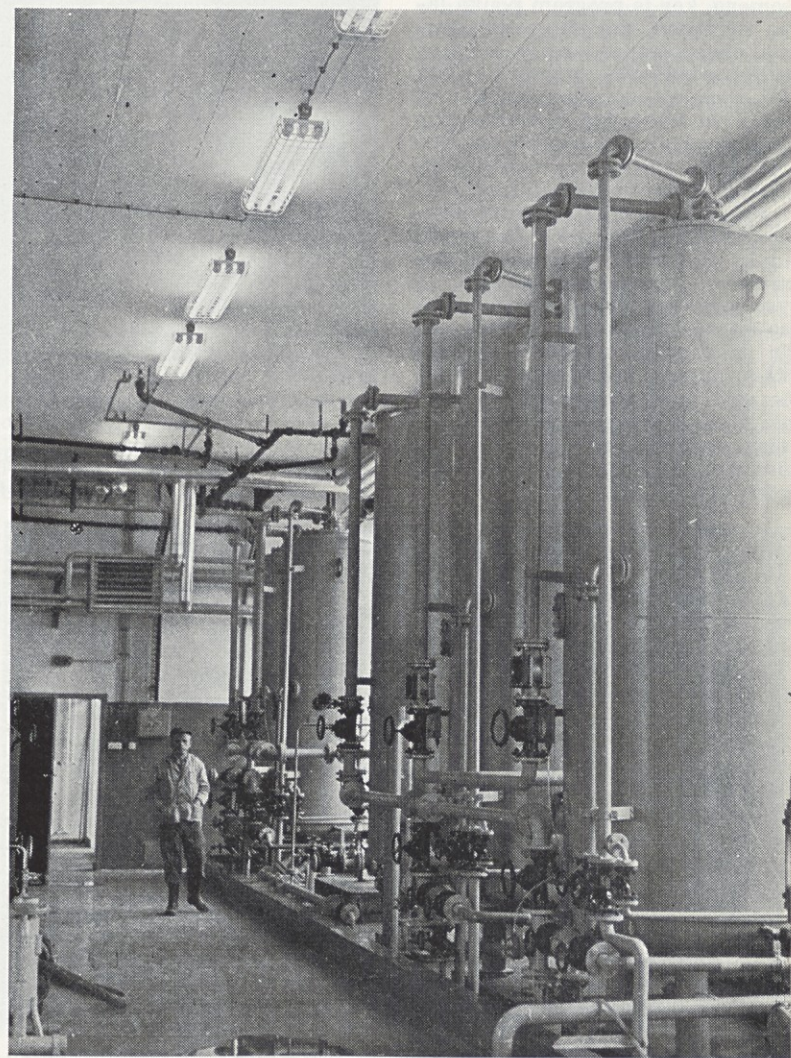
Vodoravno: prema, roman, Atika, varen, Itaka, lotos, Ottov motor, poper, Srilanka, Škot, urarka, Vital, robavsi, razvoj, odojek, atora, kazein, bej, Nil, RL, dr, odn, mož, Osojsko jezero, Ani, ami, Desa, ikebana, lik, jam, itinerar, NATO, Ik, ta, top, pitagorejec, dan, Elbe, kilo, ekshibicija, Verd, Ivnik, tujina, at, Ito, Ian, TR, Aga, oko, nozdrv, ks, prid, ar, bal, ZR, ril, sonce, merilo, kor, Al, apanaža, Amor, guba, kmet, kolo, ab, dieta, zib, sloka, raritete, maz, bu, figar, imitator, Aheron, rkelj,

kinematografija, jelka, Anam, Anastazij.

»Prvomajsko križanko« so pravilno rešili in bili izžrebani naslednji reševalci:

- 10 din POVIRK Marija
- 10 din LOVEC Magda
- 10 din LIKAR Reza
- 50 din KOGEJ Cirila
- 100 din LIKAR Konrad

»Homonime« pošljite na uredništvo »Našega dela« najkasneje do 15. 7. 1975. Izžrebali bomo običajne nagrade.

V novi kotlarni

Po dveh letih dela v poklicni papirniški šoli je uspeh tu!

KOLIČEVO, MAJ—JUNIJ —

Med temeljna spoznavanja in naloge delovno-tehnične vzgoje spada razvijanje enakopravnega odnosa do telesnega in umskega dela, razvijanje delovnosti in delovne samozvesti, razvijanje pozitivnih navad, krepitev pogleda na svet in podobno.

Za ta korak se je trdno odločilo enajst članov kolektiva (drugi manj trdno) v začetku šolskega leta 1973/74. Začeli so šolanje na poklicni papirniški šoli za odrasle, ki traja dve leti. Zato jo naša organizacija združenega dela s sodelovanjem Šolskega centra tiska in papirja tudi odpira vsako drugo leto. Šola je v desetih letih zaključila že peto skupino. Če prištejemo še enoletno šolanje papirničarjev za pridobitev interne papirničarske kvalifikacije, se je število papirničarjev izven redne šole, tj. v pošolski dobi, dvignilo na 98, kar je lepo število poklicnih papirničarjev, vendar še vedno premajhno za reden dotok strokovno usposobljenih ljudi k strojem.

Zadnje šolsko leto pete skupine in zaključni izpiti so torej za nami. Veliko truda je bilo treba vlo-

Vseh »težav« je konec. Tov. Milena Babnik prejema spričevalo

žiti. Pa ne toliko zaradi študija samega, ker je program pouka lepo razdeljen, ampak zaradi drugih obveznosti, delovnih, družinskih, gradbenih, organizacijskih. Po osem ur na delovnem mestu, doma je treba kaj postoriti, potem pa obisk, predavanje in učenje. Toda kaj ne premoreta mladost in dobra volja!

Na zadnji dan, ko so naši »študentje« napravili zaključne izpite in ko so prejeli spričevala o doseženem poklicu papirničarja, je vse padlo od njih. Nič več se niso spominjali težav in tegob. Raje so govorili o lepih dogodkih, ki so popestrili šolanje. To so bile strokovne ekskurzije, sem pa tja kako interno praznovanje, bodisi rojstnega dne enega izmed kolegov ali kolegic ali pa urice sprostitve — kar tako.

V imenu OZD Papirnice Vevče je vsem čestital tov. dipl. oec. Janez Lednik

Ob podelitvi spričeval dne 6. junija so novim papirničarjem čestitali tudi direktor Šolskega centra tiska in papirja ing. Marjan Černe, direktor OZD Papirnice Vevče tovarš Albin Vengust in predsednik DS tovarš Marjan Kopecky. V čestitkah je bilo rečeno, da zna biti papirniški poklic prav tako lep kot drugi poklici, če so odnosi med ljudmi lepi, da stoji pred novimi papirničarji možnosti nadaljnega izpopolnjevanja, zlasti pa možnosti lepšega in smotrnejšega dela na delovnem mestu, ki ga opravljajo, ali ki ga bodo opravljali. Očitno

je, da iz leta v leto na Vevčah rastejo novi objekti, opremljeni s stroji vseh vrst, ki jih potrebuje papirna industrija. Ti stroji potrebujejo strokovno izobražene ljudi, ki bodo znali stroje izkoristiti in dati družbi kvaliteten proizvod.

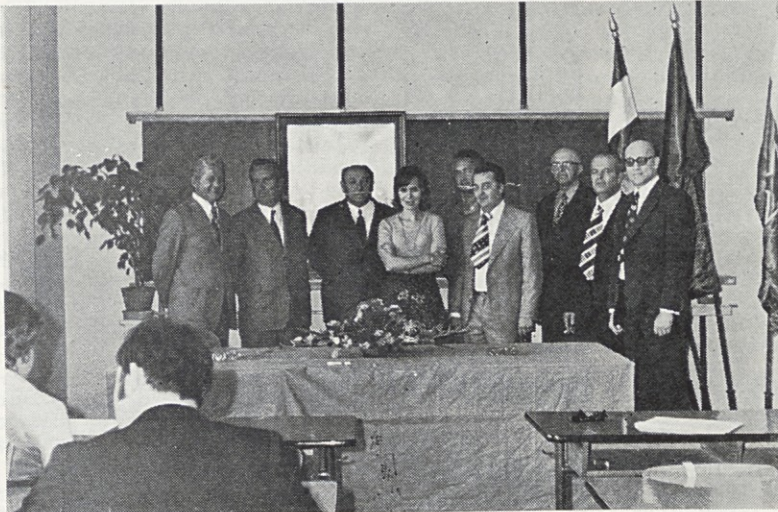
Ker so se udeleženci šole in predavatelji skozi dve leti resno srečevali ob šolskih klopih, so skupno po podelitvi spričeval odšli na prijetnejše srečanje v Zajčjo dobrovo, kamor je OZD povabila nove papirničarje zaradi priznanja in predavatelje v zahvalo.

Novi papirničarji, ki so zaključili pouk in prejeli poklicna spričevala 6. junija 1975

Po podelitvi spričeval je tovarna povabila nove papirničarje na prijetno popoldne v Zajčjo dobrovo

Večina predavateljev v poklicni papirniški šoli za odrasle

Obisk iz severnega Porenja

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Pred kratkim nas je obiskala študijska delegacija deželnega sindikata delavcev kemične, papirne in keramične industrije Düsseldorfa. Obisk je sodil v okvir izmenjave delegacij med omenjenim zahodnonemškim sindikatom in medobčinskim odborom sindikata delavcev grafične in papirne industrije Ljubljana.

Obiski delegacij so izmenični. Letošnji obisk nemških sindikalnih delavcev kemične, papirne in keramične industrije je potekal v znamenju spoznavanja samoupravnega sistema in vloge sindikata v njem. Hkrati pa so se gostje seznanili tudi z materialnim in socialnim položajem delavca kemične, papirne in grafične industrije Slovenije.

Delegacija sindikata ZRN med razgovorom s člani naše OOS. Obiskali so nas v mesecu maju in se zanimali za naše delovanje

Seminar za mlade komuniste

VEVČE, MAJ—JUNIJ — OOKZ Papirnica Vevče je v sodelovanju z občinskim sekretariatom ZK organizirala seminar za mlade komuniste od 12. 5. do 16. 5. v sejni sobi na Vevčah. Pregled dela na seminarju:

12. maj

Tovariš Jože Smole je predaval o mednarodni politični situaciji in SFRJ. Zaradi aktualnosti teme so bili povabljeni tudi komunisti z daljšim stažem, vodilni člani OZD in predsedniki samoupravnih organov.

Po zanimivem in izčrpnem predavanju se je razvila debata o problemih slovenske manjšine na Koroškem in političnih odnosih z Italijo in Sovjetsko zvezo. V splošnem smo bili mnenja, da ni dovolj samo politična akcija v reševanju koroškega problema, temveč bi morala sodelovati tudi gospodarstvo in trgovina s tem, da bi se z izvozom in uvozom izogibali Avstrije.

Naslednje predavanje je imel tovarš Drago Kopenič o statutu ZKJ in ZKS. Ker je bila tema zelo obširna, smo čas, namenjen za razpravo, porabili za predavanje.

13. maj

O prelomnih obdobjih v razvoju ZK nam je predaval tovarš Janez Hafner. Prišel je pri socialistih — utopistih, nadaljeval s klasiki marksizma pa do ustanovitve KPJ. Dalj časa se je zadržal pri razvoju in delovanju ZKJ pred, med NOB in po njej.

Drugo temo tega dne, o religiji in klerikalizmu nam je podal tovarš Ciril Brglez. To predavanje je bilo izredno zanimivo. Razvila se je živahna debata. Vprašanja so se vrstila drugo za drugim. Na vsa smo dobili zadovoljiv odgovor. Poudaril bi samo nekatera vprašanja:

- a) kje so danes žarišča klerikalizma,
- b) kakšno stališče naj komunist zavzame do verskih vprašanj,
- c) kako se borimo proti kleru.

Glede na to kakšno vlogo so imele verske organizacije, zlasti katoliška, med 2. svetovno vojno v drugih državah (npr. Poljska), kakšno pa naša cerkev, je bilo Brglezovo predavanje zelo pomembno.

14. maj

Predavatelj je bil tovarš Miran Heric in tema: Uresničevanje ustave in vloge ZK. To predavanje je bilo za vse veške komuniste zelo primerno. Spoznali smo načine, kako spraviti v prakso ustavo in njena določila v naši tovarni. Ker smo ustanovili komisijo, ki naj bi ugotovila, če smo organizirani z ustavnimi določili, je bilo to predavanje še zanimivejše. Predavatelj nam je odgovoril na vsa postavljena vprašanja.

15. maj

Zadnji dan seminarja nam je predaval tovarš Srečo Lipovšek in sicer o družbenoekonomskih odnosih v Jugoslaviji. Predavanje se je končalo z zanimivo razpravo o organiziranosti OZD Kolinska in njenih TOZD. Slišali smo mnogo koristnega, precej pohval in tudi nekaj kritike.

V zaključku naj napišem, da je bil seminar uspešen. V bodoče si želimo še več zanimivih predavanj. Imam pa pripombo glede udeležbe. Ni prav, da nekateri komunisti niso redno obiskovali predavanj, čeprav bi jih lahko. Posredoval bom še sklepe, ki smo jih postavili glede na vsebino predavanj:

1. Na sestankih je potrebna večja samokritika.
2. Seminarji naj bodo doma.
3. Sestanki ZK morajo biti v bodoče bolj pripravljeni.
4. Proučiti je treba možnost za izdajo »INFORMATORJA«.
5. Cimprej naj začne delati komisija za uveljavitev ustavnih določil (komisija naj po potrebi pritegne tudi zunanje sodelavce).
6. Zasledovanje cerkvene literature.

Nekaj misli o samoupravnih delavski kontroli

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Med mnogimi razpravami in prizadevanji za boljše in neposredne samoupravljaljske odnose, se še vedno in pogosteje pojavljajo različna mnenja in ocene s kakšno vlogo, kdaj in v koliki meri naj bi nastopala naša samoupravna delavska kontrola. Če so na eni strani nekatera mnenja in predlogi takšne narave, ki dajejo delavski kontroli pravo mesto in ji pomagajo pri njenih prizadevanjih, so na drugi strani še vedno takšna, ki podcenjujejo vlogo in pomen samoupravne delavske kontrole in jo včasih hočejo celo odriniti na periferijo vseh dogajanj.

Prav gotovo gre pripisovati za takšna različna stališča predvsem dejstvu, da smo o delavski kontroli premalo govorili, o njenem delu premalo razpravljali zlasti v družbenopolitičnih organizacijah. S tem smo dopustili, da so se v teh prvih obdobjih razvoja delavske kontrole predvsem zaradi neinformiranosti pojavili takšni ali drugačni pogledi. Odbor delavske kontrole pri nas večkrat naleti na različna nesoglasja, včasih tudi na večje ali manjše, prikrita ali odkrita zamere. Zato mislim, da bi morali o delavski kontroli povedati še kaj več, predvsem pa osvetliti nekaj osnovnih načel, na katerih sloni delo organov samoupravne delavske kontrole.

Poiščimo torej nekaj odgovorov na najosnovnejša vprašanja s tega področja.

Zakaj samoupravna delavska kontrola?

Da bi delavec lahko uresničeval svojo neodtujljivo pravico upravljanja z družbenimi sredstvi in tudi s celotno družbeno akumulacijo, se mora primerno organizirati. Kot samoupravljaec neposredno prek zborov delavcev in prek vseh organov upravljanja izvaja to svojo pravico. Vendar proces samoupravljanja ni zaključen s sprejemom odločitve. Zaključen je šele z dosledno izvedbo sprejete odločitve. Če hočemo ugotoviti, ali je odločitev uresničena v praksi, moramo izvajanje odločitve kontrolirati. Kontrola ni samo ena od pravic, pač pa je tudi dolžnost delavcev. Kontrolirati moramo ustreznost, pravilnost in uspešnost izvajanja odločitve.

Če samoupravljaec ne pozna posledic svojih odločitev, ne more uspešno dograjevati svojih novih odločitev. Poleg tega so nas izkušnje naučile, da tudi socialistični samoupravni sistem ne izključuje deviantnih pojavov, čeprav so njihovi nosilci lahko le posamezniki ali posamezne skupine. Te sile so se v dosedanjih graditvah samoupravnega socializma največkrat pojavljale s težnjo zavirati razvoj samoupravnih odnosov ali pa jih tudi obrniti v svojo osebno ali skupinsko korist. S kontrolo in ukrepanjem naj delavci preprečujejo tudi takšne pojave.

Za izvajanje kontrole si delavci samoupravljalci v vsaki delovni enoti organizirajo samoupravno delavsko kontrolo. Torej je delavska kontrola sestavni del organiziranosti delavcev za samoupravljanje. Prek organov delavske kontrole si delavec zagotavlja vpogled in nadzor nad celotno aktivnostjo v združenem delu.

Kakšno je delovno področje organov delavske kontrole?

Okvirno delovno področje organov delavske kontrole določa ustava. Delavci ga lahko razširijo tudi v nadzor nad drugimi pravicami, dolžnostmi in interesi, pač glede na specifičnost in razmere v delovni organizaciji. Temeljna naloga in področje organov delavske kontrole je uresničitev ustavnosti in zakonitosti pri delu in samoupravljanju. To pomeni, da delavska kontrola:

— nadzira uresničevanje samoupravno dogovorjenih norm, gle-

de pravic in dolžnosti v medsebojnih odnosih v toku delovnega in upravljaljskega procesa;

— nadzira izvajanje sklepov delavcev, ki jih neposredno sprejemajo na svojih zborih. Skrbi, da so ti sklepi v nadaljnjih odločitvah izvoljenih organov upravljanja in poslovnih organov dosledno uveljavljeni;

— nadzira skladnost vseh samoupravnih aktov in vseh sklepov s samoupravnimi pravicami in interesi delavcev. Ta izredno široka naloga pomeni, da organ delavske kontrole skrbi za ustavnost in zakonitost tudi z aspekta razvoja samoupravljanja. Ta naloga se po vsebini razširja na vsa področja življenja in dela v organizaciji združenega dela;

— nadzira odgovorno trošenje sredstev na vseh ravneh združevanja dela in sredstev;

— nadzira načelo delitve po delu in pri razporejanju in delitvi sredstev za osebne dohodke. Organ delavske kontrole je dolžan bdeti nad doslednim uresničevanjem s samoupravnim sporazumom določenih osnov in kriterijev za delitev dohodka in osebnega dohodka.

V okviru teh navedenih splošnih nalog pa se vsaka od njih lahko drobi v konkretne naloge, ki naj jih organ delavske kontrole obravnava. Tako lahko praktično zaključimo, da področje dela delavske kontrole sega na vsa področja našega kolektivnega ustvarjanja.

Kako delujejo organi delavske kontrole?

Organ delavske kontrole izvaja kontrolno funkcijo in v nobenem primeru ne more biti organ pregona, ali kakršne koli druge prisile. On odkriva in opozarja na nepravilnosti, jih posreduje delavcem — njihovim zborom, delavskemu svetu, strokovnim službam in drugim organom. Že preje smo ugotovili, da kontrola ni nekaj izven upravljaljskega procesa, da je sestavni del samoupravljanja. In ker po novi ustavi ni noben organ upravljanja niti nadrejen niti podrejen drugemu organu, skladno s tem tudi organ delavske kontrole ni nadrejen ali podrejen drugim organom upravljanja. Svojo kontrolno funkcijo vrši samostojno. To mu omogoča, da uresniči svojo vlogo in zagotavlja uspešno delo tudi drugim organom upravljanja. Obenem pa je le ob samostojnem položaju delavske kontrole mogoče prek njega vršiti organiziran samoupravni nadzor.

Če govorimo o tem kako delujejo organi delavske kontrole, ne moremo mimo načela javnosti dela. Nasploh velja, da je javnost dela vseh organov v združenem delu najboljša samoupravna kontrola. Brez javnosti dela pri organu delavske kontrole ne bi bila omogočena kontrola delavcev — nosilcev samoupravljanja. Javnost dela organov delavske kontrole tudi zagotavlja, da se ta organ postopoma ne spremeni v organ nad delavci.

Važno vprašanje, ki ga mora rešiti izvoljeni organ delavske kontrole sam je vprašanje pravih informacij. Tisoče postavljenih vprašanj izhaja iz neinformiranosti. Delavska kontrola ne bi smela graditi svoje aktivnosti na »reklamazala«. Mora se vgraditi v sistem informiranja tako, da vse informacije normalno prihajajo na delavsko kontrolo z zapisniki, sklepi, sporazumi, bilteni itd. Če organ začne akcijo iz napačne informacije, lahko ustvarja le slabe medsebojne odnose. Včasih pa več izgubimo zaradi slabih medsebojnih odnosov, kot zaradi slabega dela na delovnem mestu.

Na koncu bi morali omeniti še vlogo in pomoč sindikalne organizacije, ki jo mora nuditi organu delavske kontrole. Sindikalna organizacija naj bi bila organizator in mentor kontrolne de-

javnosti v organizaciji združenega dela. VII. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije točno določa njegovo vlogo in dolžnost pri organizaciji in usmerjanju dela samoupravne delavske kontrole.

Če je bilo s tem člankom vsaj malo pojasnjeno, da organi delavske kontrole niso organi, ki delajo na namig ali celo za različne interese, temveč da morajo biti to organi redne in stalne kontrole, upam, da bo okrog tega vse manj nesporazumov in da bo delavska kontrola lahko delovala tako kot mora.

S T.

Sodelavci so Antonu Peternelu čestitali za napravljeno diplomo na Višji šoli za socialne delavce. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo

Ustavno sodišče o medsebojnih razmerjih delavcev

VEVČE, JUNIJA — Ustavno sodišče SRS ocenjuje ustavnost in zakonitost določb samoupravnih splošnih aktov organizacij združenega dela in če ugotovi neskladnost teh aktov z zakonom, jih razveljavi. Pobudo za postopek pred ustavnim sodiščem lahko da posamezni delavec ali pa skupina delavcev.

Nekatere odločbe Ustavnega sodišča, ki so bile letos objavljene v Uradnem listu, so posebno zanimive, ker se nanašajo na vprašanja medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu in mora zato biti z njimi seznanjen vsak delavec. Te odločbe so obvezne za vse organizacije združenega dela, ki so dolžne svoje samoupravne sporazume prilagoditi tako, da ne bodo v nasprotju s stališči Ustavnega zakona.

Z eno od teh odločb je Ustavno sodišče razveljavilo določbo samoupravnega splošnega akta turističnega in gostinskega podjetja, ki je predvidevala, da lahko upravni odbor odredi razporeditev dnevnega delovnega časa v sezonskih mesecih do 12 ur. Ta določba je bila v nasprotju z ustavo in zakonom. Zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu določa, da delavci neposredno in enakopravno urejajo razporeditev delovnega časa, njegov začetek in konec. To pravico lahko prenesejo le na organ upravljanja, ki so ga neposredno izvolili, ne pa na izvršilni organ delavskega sveta, kot je upravni odbor.

Z isto odločbo je Ustavno sodišče SRS razveljavilo tudi določbo samoupravnega splošnega akta, s katero je bila predvidena potreba po obvezni navzočnosti delavca na vsakem delovnem mestu delno izven rednega delovnega časa, ki terja od njega določeno delovno aktivnost, in da se v takih primerih dve uri obvezne navzočnosti delavca na delovnem

mestu štejeta za eno uro dejanskega dela. Ustavno sodišče je ugotovilo, da zakon o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu ne predvideva več podaljšane delovnega časa, sestavljenega iz časa dejanskega dela in časa obvezne navzočnosti delavca na delovnem mestu, ki terja od njega določeno delovno aktivnost. Po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih, ki je nehal veljati, je smel biti delovni čas delavca tudi daljši od polnega delovnega časa 42 ur tedensko, če je zaradi narave in organizacije dela na posameznem delovnem mestu delovni čas bil sestavljen iz časa dejanskega dela in časa obvezne navzočnosti na delovnem mestu, ki terja od delavca določeno aktivnost. Pogoji za to pa je bil, da je delovna skupnost v splošnem aktu določila delovna mesta, na katerih je poleg dejanskega dela potrebna tudi obvezna navzočnost delavca, da je določila trajanje te navzočnosti in postaviti merila, po katerih bi se delovna aktivnost delavca med obvezno navzočnostjo preračunavala na ure dejanskega dela za odmerjanje osebnega dohodka in drugih delavčevih pravic iz delovnega časa. Ker opisane določbe zakona ne veljajo več, je Ustavno sodišče razveljavilo določbe samoupravnega splošnega akta.

Prav tako je Ustavno sodišče razveljavilo določbo samoupravnega splošnega akta turističnega in gostinskega podjetja, po kateri je lahko upravni odbor oziroma generalni direktor odobril odstotek povečanja osebnega dohodka za opravljeno nadurno delo oziroma nočno delo do največ 50 % za nadurno delo oziroma največ 12,50 % za nočno delo nad mesečno akontacijo OD. Ustavno sodišče je ugotovilo, da tudi ta določba ni v skladu z Ustavo in zakonom o medsebojnih razmerjih delavcev, kjer je predpisano, da

delavci s samoupravnim sporazumom določijo merila in osnove za ugotavljanje delovnega prispevka delavca.

Ustavno sodišče je razveljavilo tudi določbo samoupravnega sporazuma hotelskega podjetja, po kateri je imel vodja delovne enote pravico, da je v primeru, če je zahteval delovni proces in če so bili podani pogoji, katere je določal samoupravni sporazum, začasno razporejal (premeščal) delavce v okviru iste enote. Direktor pa je imel pravico, da je odločal o začasni premestitvi delavca z enega na drugo delovno mesto. Ustavno sodišče je ugotovilo, da je po zakonu o medsebojnih razmerjih delavcev neodtujljiva pravica delavcev, da neposredno in enakopravno odločajo o uresničevanju pravic in obveznosti. Če pa delavci ne želijo sami odločati o razporeditvi delavca na drugo delovno mesto, lahko to zaupajo samo delavskemu svetu ali njemu ustreznemu organu, ki so ga neposredno izvolili, nikakor pa ne posamezniku.

Ustavno sodišče je razveljavilo tudi določbo samoupravnega sporazuma bolnice, po kateri lahko odbor za medsebojna delovna razmerja premesti delavca na drugo delovno mesto zaradi »neprimernih odnosov med delavci, ki kvarno vplivajo na uspešnost in strokovnost dela«.

Ustavno sodišče je bilo mnenja, da morajo biti primeri in pogoji za premestitev delavca objektivizirani. Če v temeljni organizaciji menijo, da je med temi primeri in pogoji treba predvideti tudi osebne lastnosti delavca, ki bi privedle do neprimernih odnosov, bi morale biti tudi te čimbolj objektivizirane. Sporna določba pa je po mnenju sodišča premalo objektivizirana, saj ustvarja možnosti za samovoljno uporabo, s tem pa lahko privede do kršitve delavčevih pravic.

J. M.

Sem užaljen in hočem zadoščenje!

VEVČE, MAJ-JUNIJ — Prosim uredništvo tovarniškega glasila, da objavi naslednjo zadevo:

Pred kakimi 5 tedni so v prostor, kjer imam delovno mesto, to je pri garderobi v embalažni delavnici, prinesli stol, ki pa je bil prej nekje pred staro kotlarno. Ugotovilo se je, da je zanj zadolžen tov. Pirkmaier, vodja transporta. Omenjeni je prišel po stol, ki ga je našel pri moji mizi. Brez kakršnihkoli informacij, kako je ta stol prišel do tja, je omenjeni s pomočjo mojstra Premrla začel širiti po tovarni lažno propagando, da sem mu jaz stol ukradel. Da bi bila reklama čim večja, sta se potrudila, da sta pričela od vrha, to je od direktorja pa navzdol. Čez nekaj dni sem slišal,

da se po tovarni to šušlja. Podcenjevanje in zasmehovanje sem doživljal pri vsakem srečanju z ljudmi na delovnem mestu ali drugod. Ves ogorčen sem zadevo pojasnil tovarišu direktorju, ki pa me ni potolažil. Vse kaže, da se za mojo trditve ne zani-ma nihče, to pa menim, da zato, ker je reklamo lažno pričel ravno tov. Pirkmaier.

Moja trditve je resnična in naslednja. Stola nisem ukradel, o čemer se lahko prepriča vsakdo. Le pride naj v embalažno delavnico in mu bodo delavci pojasnili od kod in kdo je stol prinesel.

Zanima me pa, ali je v tej tovarni kdo toliko odkrit in pošten, da mi je voljan pomagati in prisiliti te ljudi,

da prekličejo svojo neresnično govorico javno in mi vsaj delno vrnejo ugled poštenega človeka. Zanimivo je tudi, da so to predpostavljali ljudje, ki bi morali početi vse drugo prej kot to, da ljudi blatijo.

Alojz Romšek

OPOMBA UREDNIŠTVA

Prispevek tov. Alojza Romška smo objavili na njegovo izrecno zahtevo. Želimo pa, da take zadeve v bodoče člani kolektiva uredijo med seboj. Medsebojni nesporazumi niso nobena čast za naše glasilce.

Odgovorni urednik

XVII. športne igre slovenskih papirničarjev v Krškem

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Letošnji spomladanski del papirniških športnih iger je bil v Krškem in sicer od 18. do 19. aprila 1975. Papirničarji so se pomerili v namiznem tenisu, streljanju in kegljanju (zastopane moške in ženske ekipe) ter v šahu, kjer so bile zastopane samo moške ekipe.

Vevčani smo se udeležili tekmovalcev v vseh disciplinah, vendar brez zastopstva nežnega spola. Res škoda, da je iz leto v leto manj udeleženk teh iger. Krivca sedaj ne bi iskali, ker si je športna komisija pri sindikatu kot prvo nalogo zastavila tudi to, da do naslednjih papirniških iger pripravi ženske ekipe v vseh disciplinah.

Svečana otvoritev je bila 18. aprila ob 7.30 pred novo šolo v Krškem (ta šola ima pokrit bazen in sodobno opremljeni telovadnici). Takoj po svečani otvoritvi so se pričela tekmovalja. Vsak udeleženec si je po svojih močeh prizadeval za čim boljši uspeh svoje ekipe.

Tekmovalce so naslednje ekipe papirničarjev: Tovarna lesovine in lepence Ceršak, Kartonažna tovarna Ljubljana, Papirnica Količevo, Tovarna celuloze Medvode, Tovarna lesovine in lepence Prevalje, Papirnica Radeče, Sladkogorska Sladki vrh, Papirnica Vevče in Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško. Tekmovalja se ni udeležila ekipa »Rudnika kaolina Črna«.

Rezultati po posameznih športnih disciplinah:

KEGLJANJE — moški:	
1. Vevče	2449
2. Krško	2424
3. Medvode	2325
4. KT Ljubljana	2293
5. Sladki vrh	2292
6. Količevo	2260
7. Ceršak	2236
8. Radeče	2208
9. Prevalje	1981

Med posamezniki so bili najboljši naslednji tekmovalci:

KEGLJANJE — ženske:	
1. Krško	1355
2. Prevalje	1275
3. KT Ljubljana	1148
4. Radeče	981

Najboljše med posameznicami:	
1. Turk Milena, Krško	362
2. Arh Zofija, Krško	339
3. Pirc Krista, Krško	338

NAMIZNI TENIS — moški:

1. Količevo
2. Krško
3. KTL
4. Sladki vrh
5. Vevče
6. Ceršak
7. Radeče
8. Prevalje

NAMIZNI TENIS — ženske:

1. Sladki vrh
2. KTL
3. Radeče
4. Količevo

ŠAH:

1. Količevo	25,0
2. Krško	24,5
3. KTL	22,5
4. Sladki vrh	21,0
5. Radeče	14,5
6. Ceršak	10,0
7. Vevče	9,5

STRELJANJE — moški:

1. Krško	737
2. Količevo	695
3. Ceršak	695
4. Radeče	686
5. Sladki vrh	665
6. KTL	626
7. Vevče	618
8. Prevalje	472

Med posamezniki so bili najboljši:

STRELJANJE — ženske:	
1. Kenda, Radeče	251
2. Grmek Slavko, Krško	250
3. Žibert Marjan, Krško	249

STRELJANJE — ženske:

1. Radeče	679
2. Ceršak	642
3. Sladki vrh	549
4. KTL	501

Najboljše med posameznicami:

STRELJANJE — ženske:	
1. Kožar Joža, Radeče	244
2. Petrov Betka, Ceršak	222
3. Kravogel Marinka, Radeče	221

Naši športniki v Krškem

KOLIČEVO, JUNIJA — Čeprav so rezultati 18. športnih iger papirničarjev Slovenije vsem članom kolektivov slovenskih papirnic več ali manj znani, vseeno ne bo odveč, če osvežimo spomin in pogledamo, kakšne rezultate so dosegli posamezni člani »količevskih« ekip.

Bili so časi, ko so naši kegljači na športnih igrah vedno prednjačili pred ostalimi ekipami; danes je stanje mnogo slabše. Pri tem moramo vsekakor upoštevati spremembo članstva v ekipi, ki je zdaj sestavljena tudi iz novih, mladih igralcev. Treba bo trenirati in kegljanju posvetiti več časa, da bomo imeli kakršnekoli možnosti za boljšo uvrstitev.

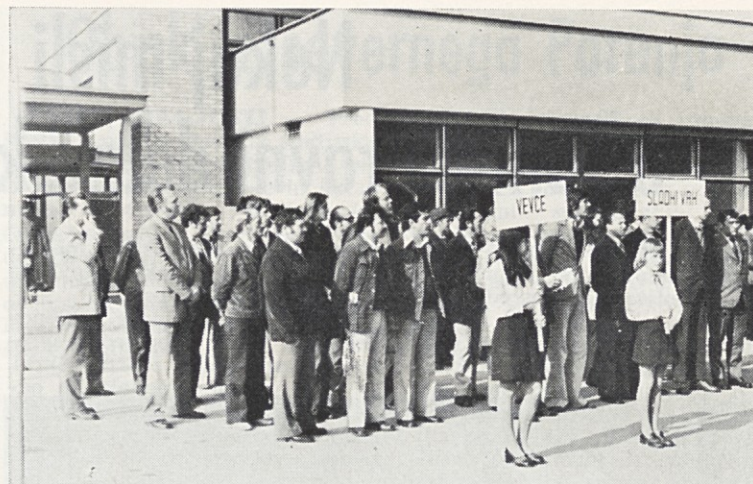
Tokrat so se naši kegljači uvrstili na 6. mesto med devetimi ekipami in z rezultatom zaostajajo za 189 kegljev za prvouvrščeno ekipo Vevče. Najboljši rezultat v kegljanju pri posameznikih je 439 kegljev; kako pa so se odrezali naši kegljači, lahko vidimo iz naslednjega pregleda:

	Kegljev
Majhenič Janez	401
Poljanšek Jože	400
Volčini Anton	378
Gerbec Vinko	372
Grošelj Ciril	363
Ceglar Milan	347

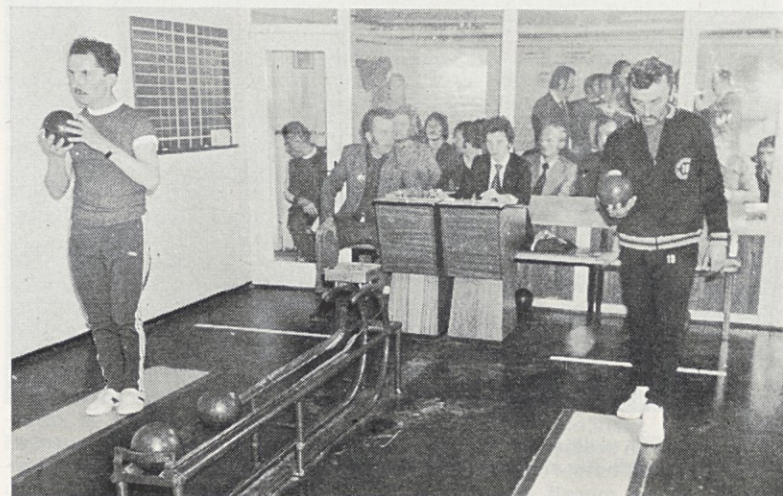
V streljanju so naši tekmovalci zasedli 2. mesto med osmimi ekipami. Z rezultatom 695 krogov zaostajajo za zmagovalci iz Krškega le 42 krogov. Najboljši rezultat — 251 krogov — je dosegel strelec iz Radeč, naši pa so se uvrstili takole:

Količevo	Krško	KTL	Ceršak	Vevče	Radeče	Sl. Vrh	Skupaj točk
Vavpetič	1	0	1	1	1	1	5
Hribar J.	1	1	1	1	1	1	6
Hribar V.	½	1	1	1	1	1	5½
Zupančič	1	0	0	0	1	1	3
Milič	½	1	1	½	1	0	4
Prelovšek	0	0	1	0	0	½	1½
	4	3	5	3½	5	4½	25

(Nadaljevanje na 13. strani)

Vevčani na otvoritvi

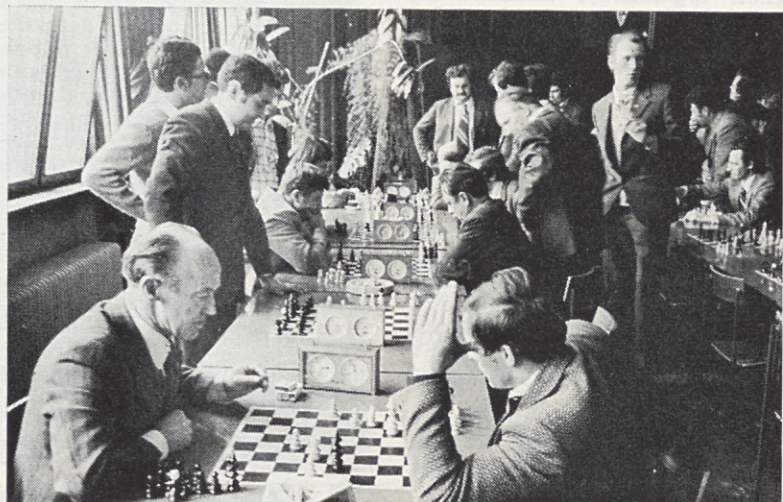
Tudi pri kegljanju je treba koncentracije. Na sliki levo: naš stalni tekmovalac Jože Luzar

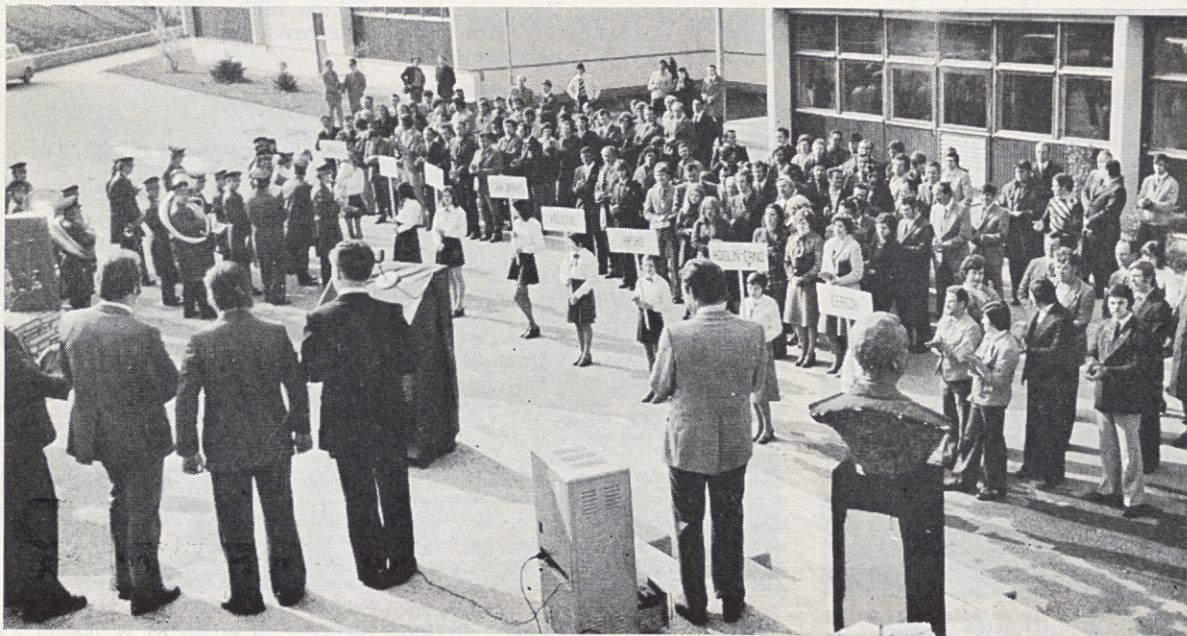
Strelci seštevajo

Vevška namiznoteniška ekipa med odmorom

»Šahisti na delu!«

Svečana otvoritev XVII. papirniških iger v Krškem

Naši športniki v Krškem

(Nadaljevanje s 12. strani)

Prvo zlato plaketo so si torej priborili šahisti, drugo pa še vedno »nepremagljivi« »pinkponkaši«. V predtekmovalstvu so ekipo sestavljali: Stražar Marjan, Vavpetič Andrej, Žabnikar Tine in Juhant kot rezerva, medtem ko je v finalu »priskočil na pomoč« še Vide Vavpetič.

V predtekmovalstvu so naši tekmovalci z dvema osvojenima točkama zasedli prvo mesto pred Vevčami in Črno, v finalu pa so igrali takole:

Količevo : Krško 5 : 2

Količevo : KTL 5 : 3.

Kot v predtekmovalstvu so tudi tukaj osvojili 2 točki, kar jim je prineslo zmago.

Kaj pa ženske ekipe? Tudi žensko ekipo v kegljanju, streljanju in v namiznem tenisu smo prijavili na razpis, vendar je pri nas »športnicami« žal bolj slabo. Se tri dni pred igrami smo upali, da se bodo naša dekleta oziroma žene ojunčile, vendar z izgovorom — »če ona ne gre, potem tudi jaz ne grem« — je ostalo pri starem; s kegljanjem in streljanjem torej ni bilo nič, le Mija in jaz sva sestavljali pomanjkljivo namiznoteniško ekipo, ki pa je v »hudem boju« pristala na »odličnem« četrtm mestu.

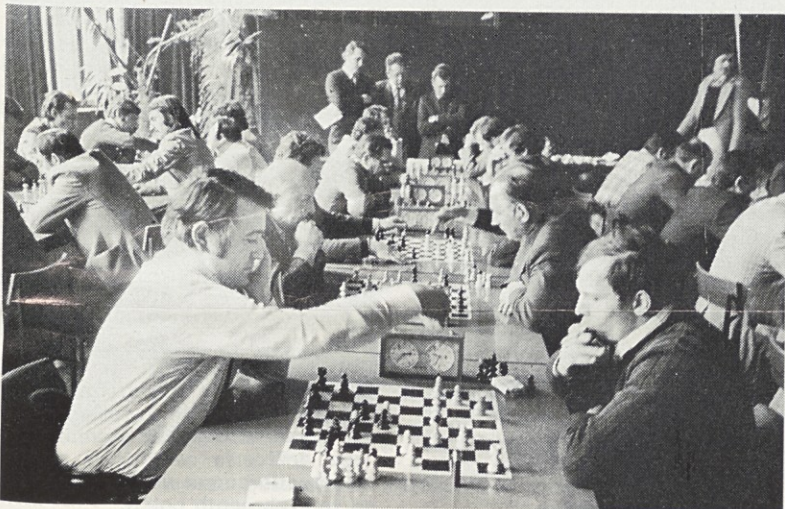
Tako je bilo letos in kot ob vsakem zaključku tudi tokrat upa-

mo, da bo prihodnjič vsaj tako kot letos, ali pa še bolje...

Nada Klešnik

Vide s plaketo za doseženo I. mesto v šahu

Količevo : KTL

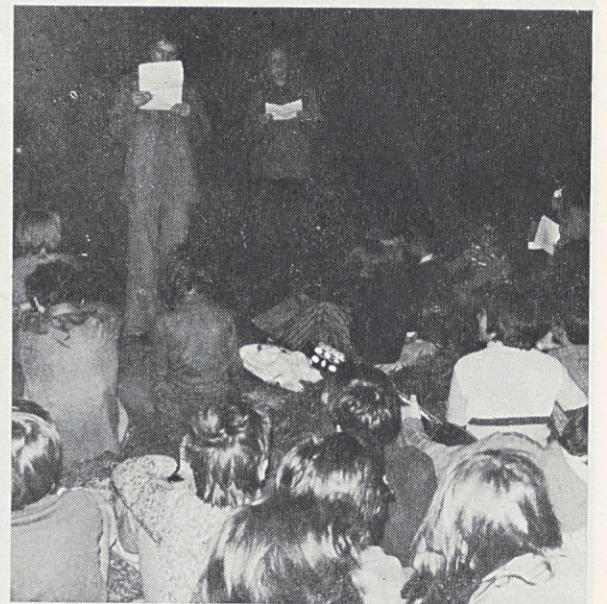

Naši tekmovalci na otvoritveni slovesnosti

Taborniški odred »Pugled« na akcijah

Med odmorom, ko so že pri koncu tabornega ognja

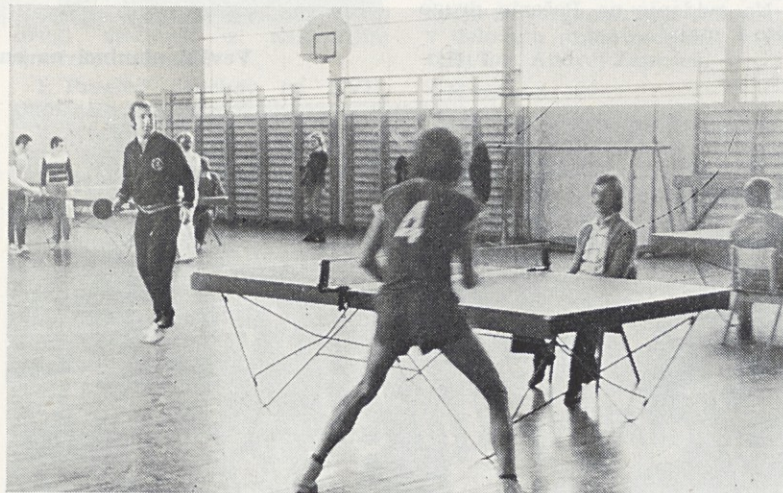
Branko in Lija med nastopom

Tudi čebelica je prispevala »skeč«

Vodnik Borut prižiga taborniški ogenj

A. Vavpetič proti vevškemu nasprotniku

Šahisti Količevega. Zgoraj (od leve proti desni): Prelovšek, Hribar V. Hribar J., spodaj: Zupančič, V. Vavpetič, Milič

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Taborniški odred »Pugled« je imel svojo prvo večjo delovno akcijo za pripravo kresa na predvečer 1. maja. Nekaj dni pred praznikom dela so taborniki, tudi tisti najmlajši, vneto pobirali lesene odpadke po tovarni in prepevali svojo himno »Tam na Pugled gor...«. Prav lepo jih je bilo videti in slišati, nekateri pa so se kar prestrašili, da ne bi preveč počistili po tovarniških prostorih.

Na sam predvečer 1. maja pa se je začelo pravo delo. Na prostoru, ki leži tik ob nogometnem igrišču, je bilo že kmalu popoldne kot v mravljišču. Vsak je hotel prispevati po svojih močeh. Tako je bil taborni ogenj kmalu pripravljen. Točno ob 19.30 je najbolj vesten vodnik tabornikov, Borut Žgajnar, prižgal taborni ogenj. Tudi sam je odskočil od presenečenja, ker je tako hitro in močno zagorelo. Z našo himno se je pričel kulturni program. Sledile so si partizanske pesmi,

Dopisujte v »Naše delo«

recitacija, šaljivi del programa, ki pa je bil kljub 20 točkam prekratek.

Po končanem uradnem delu programa so se tabornice, taborniki, čebelice in medvedki sprostili, saj je večina prvič doživela tak taborniški večer. Strnili so se v grupo, prepevali in zopet prepevali. Tako so starši imeli kar precej težav, da so svoje najmlajše prepričali, da je treba domov.

Vsi prisotni, bilo jih je kar lepo število, so bili zadovoljni s programom in nastopom svojih otrok. Upajmo pa, da taborniški odred »Pugled« ne bo ostal samo pri tej akciji.

V. V.

Če ni dovolj visoko, zlezemo pa še na drevo

Veselo na Pečarju

VEVČE, MAJA — Sindikalna organizacija naše tovarne je tudi letos organizirala praznovanje 1. maja na Pečarju. Vso organizacijo prireditve in zabave je prevzel pripravljalni odbor pri komisiji za kulturo, ki je bila izvoljena pri konferenci sindikalne organizacije Združenih papirnic Ljubljane. Tov. Nace Zajec kot predsednik pripravljalnega odbora je s svojimi sodelavci v tem pripravljalnem odboru nalogo zanesljivo dobro opravil.

Praznovanje 1. maja na Pečarju je že tradicionalno in sega daleč v predvojna leta. Že naši predniki, papirniški delavci, so s svojimi družinami in z rdečimi nageljni v gumbnicah praznovali 1. maj na Pečarju. Zato ni slučaj, da si tudi dandanes veliko naših delavcev želi praznovati delavski praznik prav na Pečarju. Povedati moram, da je bila dolgaletna tradicija praznovanja 1. maja na Pečarju za nekaj let prekinjena zato, ker je bila na Pečarju ukinjena gostilna. Lansko leto pa je to prekinitev spet oživila prav sindikalna organizacija naše tovarne.

No in kako je bilo letos!

Množični pohod izpred restavracije na Vevčah se nam ni posrečil, za kar je poskrbelo muhasto vreme v zgodnjih jutranjih urah. Nič za to! Ob 10. uri nam je Papirniški pihalni orkester pripravil kratek kulturni program. Vesele koračnice so veličastno odmevale prek Debnega vrha proti Javorju vse do Besnice. Vsi udeleženci praznovanja smo bili okrašeni z rdečimi nageljni, za dobro voljo pa so nas prikupne mladinke postregle s kapljico zelenega.

Po kulturnem programu se nam je v odlični zasedbi predstavil ansambel »Komet«, ki ga sestavljajo člani našega kolektiva, ki so istočasno godbeniki Pihalnega orkestra.

Omenjeni ansambel je cel dan skrbel, da se je plesišče kar šibilo od razpoloženih plesalcev.

Tudi za jedajo in pijačo je bilo dobro preskrbljeno, za kar se je treba zahvaliti Obratu družbene prehrane našega kolektiva. Udeležba na tej proslavi je bila zelo velika. Popestrili so jo tudi naši

vodilni delavci, s čimer nedvomno prispevajo k medsebojnemu zblizanju in tovarštvu.

Še si želimo takih prireditev na Pečarju, ki je tudi zelo lepa turistična točka v našem bližnjem okolišu.

Na svidenje na Pečarju drugo leto 1. maja!

F. H.

Papirniški pihalni orkester igra izletnikom

Razpoloženje je večalo tudi Kozaračko kolo

Spet na planinskih poteh

Vevški planinci smo letos že zgodaj začeli ubirati poti po naših planinah. Lepi pomladni dnevi so nas spodbudili, da smo na prvi izlet odšli že 9. marca. Za cilj smo si zastavili pot od Trebeljevega do Polzevega. Do Trebeljevega smo se odpeljali z rednim avtobusom, od tam pa smo jo peš mahčili prek hribov na Dolenjsko. Pot je bila dolga, vendar ne prehuda in v čudovitem pomladnem dnevu smo res uživali. V domu na Polzevem smo si privoščili daljši počitek, nato smo se odpravili na železniško postajo v Višnji gori, odkoder smo se z vlakom vrnili v Ljubljano.

Na drugi izlet smo se odpravili 27. aprila in to precej daleč, na Slavnik na Primorsko. Ta gora se dviga v slovenskem delu Čičarije, nad kakih 500 m visoko planoto Savrinskega krasa. Visoka je 1028 m. Leži 20 km zračne črte od Trsta in je ena zadnjih točk na slovenski transversalni poti. Do tja smo imeli par ur vožnje z vlakom, presedanja in čakanja na zveze v Ljubljani in Divači. Kolikokrat smo pomislili na naš ljubi stari avtobus, na našo »Jul-

ko«, ki nas je nešteto krat vozila na najrazličnejše konce naše domovine, odkoder smo potem odhajali na planinske poti, ko smo se vračali v dolino pa smo zopet sedli vanjo in se pripeljali naravnost domov.

Pot na Slavnik z železniške postaje Podgorje je bila prijetna, vreme je bilo sončno, dobro pa smo se seznanili tudi s primorsko burjo. Spotoma smo si ogledovali najrazličnejše gorske cvetke, saj je Slavnik znan po svoji znameniti flori. Ponekod je bilo vse plavo svišča, bilo pa je precej različnih rož, za katere nismo vedeli imena. Uživali smo v lepem razgledu, ki se je ponujal pod nami: celotni tržaški zaliv z mestom Trstom in vsa Istra s svojo obalo tja do Umaga in Jadransko morje vse do Benetk. V izredno prijetnem planinskem domu — Tumovi koči, smo bili postreženi z okusnimi primorskimi jedmi in prišlo nam je na toplem, saj je zunaj burja krepko pihala. Vračali smo se po drugi poti in sedli na vlak na postaji Prešnica, odkoder vodi odcep nove proge proti Kopru. Potem pa smo spet imeli

pred seboj nekaj ur cinčanja z vlakom, presedanja in čakanja, da smo prišli do Ljubljane.

Cilj tretjega letošnjega izleta je bil tabor ljubljanskih planincev, ki je bil 18. maja na Govejku, v Dolomitskem pogorju. Organiziran je bil skupen prevoz iz Ljubljane, do kraja proslave pa je bilo še 3/4 ure hoda. Bil je prelep sončen dan, že kar poletno vroč, prireditveni prostor odlično izbran, prireditev zelo kvalitetna. Številni planinci, ki so prišli na jubilejni 10. tabor ljubljanskih planinskih društev, so v lepem okolju, sproščeno in zadovoljno preživeli prijeten dan.

1. junija pa smo odšli že na četrty letošnji izlet, med narcise na Gorenjsko. Deževno vreme nas je že nekaj dni prej spravljalo v slabo voljo in ugibanja, kakšno vreme bo v nedeljo. Na železniško postajo v Polju je prišlo še več članov, kot je bilo prijavljenih, čeprav se jih je nekaj ustrašilo slabega vremena. Peljali smo se z vlakom do Zirovnice in od tam do Valvasorjevega doma, ki stoji 1180 m visoko na južnem pobočju Belščice. Vreme je bilo oblačno, ponujal se je dež, vendar nas na srečo ni namočil. Po postanku v Valvasorjevem domu nas je pot vodila do doma Pristava na Javorniškem rovtu, ki leži na višini 930 m, na vzhodnem podnožju slemenca, ki sega od Črnega vrha proti Savski dolini med Javornikom in Jesenicami. Tam smo si odpočili in se okrepčali ter si ogledali okolico in napravili nekaj spominskih posnetkov med narcisami. Ob povratku proti Javorniku je začelo deževati, vendar smo bili že pri koncu poti, tako da ni bilo nič hudega. Na Javorniku pa spet na vlak in nazaj domov, proti Ljubljani.

Toliko samo na kratko o izletih, na katerih smo bili v letošnji pomladi. Mnogo bi še lahko napisali o lepih vtisih, nepozabnih razgledih, trudu in znoju, tovariškem razumevanju in prijetnem razpoloženju. Vendar je to težko opisati, to moraš doživeti. Spomini na lepa doživetja ostajajo v nas in nas vedno znova vodijo po novih in že prehojenih poteh.

Vevški planinci na enem izmed svojih izletov

Veseli in nasmejani

Pripraviti je bilo treba tudi kaj za pod zob

Na morje odhajamo po zdravje, ne pa po opekline

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Pri bližuje se poletje, z njim pa dopusti res odmor, naj ne bo odveč nekaj napotkov, kako se boste postavljali sončnim žarkom in se izognili sončnim opeklinam.

Koristni sončni žarki ne spremenijo samo barve naše kože, ampak povečajo tudi obrambne moči telesa in vplivajo na krvni obtok. Povečano delovanje znojnic pa odstranjuje škodljive snovi iz telesa. S sončenjem se ustvarja v telesu važen antirahitični vitamin D.

Če se nepravilno sončimo, uničimo vse koristno kar bi lahko dosegli z malo preudarnosti. Naj se vam ne muči prve dni, da bi postali ciklamno rdeči, ker se lahko zgodi, da boste morali celo prekiniti svoj dopust. Ožgana koža ne pomeni zdravja, to je zmotno mišljenje. Prvo sončenje ne sme trajati dalj kot 5—10 minut. Nato dnevno podaljšajte dolžino sončenja za 10 minut, odvisno od tega, kakšno vrsto kože imate. Posebno pazljive morajo biti svetlolase in rdečelase osebe, z nežno in občutljivo kožo, ker se pigment pri njih le slabo razvija.

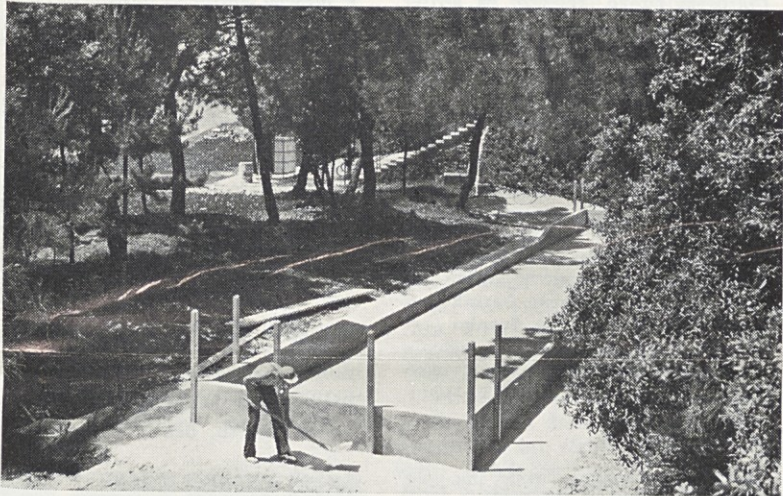
Tudi pri ostalih je bila koža prek zime pokrita in je zato manj odporna.

Kožo čuvamo tako, da soncu izpostavljen dele telesa namažemo s tanko plastjo kreme, olja ali emulzije za sončenje. Pri tem je pomembno, da kožo namažemo vedno hladno, v senci, kjer hranimo tudi sredstvo za sončenje. Ko se namažete, morate počakati vsaj četrt ure, predno se izpostavite soncu. Najbolj namastite kožo okoli oči, da se izognete drobnim gubam.

Zelo razširjena je navada, da se osvežujete s kolonjsko vodo. Če greste potem na sonce, nastanejo na koži grdi, rjavo pigmentirani madeži, ki jih pozneje težko ali sploh več ne odstranimo. Najboljši način, da lepo in hitro porjavite je, da se med sončenjem ukvarjate s športom (igra z žogo, balinanje) ali s hojo. Ko pridete iz vode, se obrišite z brisačo ker kapljice vode delujejo kot leče in še povečajo učinek.

Razumno sončenje povečuje sposobnost in odpornost človeka, zato je zdravilo, če ga pravilno doziramo. Nasvidenje po dopustu! Spočiti in brez opeklin!

Danica Frece

Gradnja novega balinišča v Počitniškem domu v Novigradu

Gradnja podaljška terase. Za vse je zdaj dovolj prostora

Poslovil se je tov. Dovč

VEVČE, MAJ—JUNIJ — V torek 6. maja 1975 se je od našega kolektiva poslovil in odšel v pokoj tovariš Alojz Dovč.

Z delom v naši organizaciji je pričel že 20. maja 1940, seveda z večkratnimi prekinitvami v času NOB. Srečno je preстал vse tegobe vojnega časa in se pri nas ponovno zaposlil 6. aprila 1946. Kolektivu je ostal zvest vse do upokojitve. Delal je na različnih delovnih mestih, kot vodja kolodroba, bil je pomočnik vodje priprave snovi in zadnjih šest let pomočnik mlinarja.

Tovarišu Dovču se s tega mesta zahvaljujemo za dolgoletno delo in mu želimo, da bi še dolgo zdrav in zadovoljen užival zasluženi počitek.

Alojz Dovč

20 let ObGZ Ljubljana-Moste-Polje

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Letos poteka 20 let, odkar so bile ustanovljene iz okrajnih gasilskih zvez občinske gasilske zveze, kot koordinator in organizator požarne varnosti v krajevni skupnosti in tudi na širšem področju občine. Občinska gasilska zveza Ljubljana-Moste-Polje je za to obletnico organizirala svečano kulturno akademijo, ki je bila v soboto 17. maja 1975 v dvorani Združenega doma v Zadvoru. Te kulturne prireditve se je udeležilo prek 3000 uniformiranih gasilcev, mladine in gasilskih pionirjev. Slavnostni govor je imel predsednik ObGZ tov. Ivan Miklavž, ki je orisal pomen, delo in uspehe, ki so jih gasilci dosegli pri svojem delu pri čuvanju privatne in družbene imovine. Poleg predsednika MGZ Ljubljana in predstavnikov drugih družbenopolitičnih organizacij, se je akademije udeležil tudi predsednik občinske skupščine tov. Marjan Moškič, ki je podelil GD Bizovik državno odlikovanje, s katerim je predsednik republike odlikoval omenjeno društvo ob 90-letnici ustanovitve ter otvoritve novega gasilskega doma, katerega so zgradili s prostovoljnim delom.

V kulturnem programu so sodelovali: prvak ljubljanske opere, basist Ladko Korošec v spremljavi harmonikarja Milana Stanteta, dramski igralec Marjan Benedičič ter pevski zbor »Moste« pod vodstvom Janeza Trillerja.

Članom, ki že dolga leta delajo po družtvih, je ObGZ podelila jubilejne medalje kot skromno odložitve za njihov trud pri krepitvi požarne varnosti. Med njimi so tudi člani naše delovne organizacije: Ivan Miklavž, Anton Kure, Miro Švorc, Karel Lorbek, Slavko Hribar, Janko Vidic in Jože Vidmar.

S to proslavo smo se tudi gasilci vključili v praznovanje 30-letnice osvoboditve, saj je del kulturnega programa zvenel v

tem tonu. Kvaliteta je bila na visoki ravni, tako po repertoarju, kot tudi po kvalitetnih izvajalcih. Jože Vidmar

Vevški gasilci tudi drugače: tokrat so si ogledali v Kostanjevici stalno razstavo (Forma viva)

Vevška gasilska desetina je pred leti na republiškem tekmovanju v Trbovljah osvojila celo zlato značko

II. Sestanek športne komisije papirnice Vevče

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Športna komisija sindikata Papirnice Vevče je imela 28. aprila 1975 svoj drugi sestanek z naslednjim dnevnim redom:

1. Pregled uspehov na XVII. papirniških igrah v Krškem
2. Izvolitev kandidata za seminar v Poreču
3. Razno.

K točki 1:

a) Po posameznih panogah na papirniških igrah v Krškem, bi na prvo mesto postavili ekipo kegljačev. Uspeh te ekipe je več kot zaslužen, saj so redno trenirali celo leto. Tako kot ekipa, so se tudi posamezniki dobro »odrezali«. Tovariša Ivo Avbelj in Tine Markelj sta ugnala prav vse favorizirane »mačke« na kegljaški stezi.

b) Pri namiznem tenisu je bil vzrok slabše uvrstitve v neuigranosti in slabi pripravljenosti ekipe. V opravičilo naj navedem, da nimajo svoje mize za namizni tenis, prav tako pa je problem tudi s prostorom. Upajmo, da se bo v novi dvorani na Vevčah našel tudi kakšen dan ali ura za to vrsto športa. Da pa ne bi naši igralci med tem časom prišli čisto iz »forme«, bi bilo koristno najeti enkrat tedensko dvorano na Kodeljevem.

c) Za strelsko ekipo pa lahko rečem, da je imela »smolo«. Tekmovali so z že »odpisanimi« puškami (širše cevi — zato se je večkrat primerilo, da se je naboj predčasno »skotalil« skozi cev in tako tudi do tarče ni prišel). Prav tako tudi oni potrebujejo nekaj novih pušk in seveda prostor za vadbo.

Za prihodnje športne igre bi se morali dogovoriti, da bi vse ekipe uporabljale isto orožje. V Krškem je prišlo namreč tudi do spora, ker so imele nekatere ekipe zračne puške posebno prirejene za to tekmovanje.

K točki 2:

Ker je lanskoletni organizator rekreacije zapustil našo delovno

organizacijo, smo se po daljši razpravi odločili, da se udeležijo seminarja za »organizatorje rekreacije v delovnih organizacijah«, v Poreču tov. Andrej Zapašek.

K točki 3:

a) V letošnjem letu smo organizatorji nogometnega turnirja med ekipami: EMONA, ELUX, Klinične bolnice in Papirnica Vevče. Mislim, da so ta srečanja koristna in da je treba z njimi nadaljevati.

b) Ob našem krajevnem prazniku, bi bilo potrebno z raznimi

športnimi srečanji popestriti dneve praznovanja. V ta namen smo se povezali z vevško mladino, da tudi oni prispevajo svoj delež k prazničnemu razpoloženju. Tako naj bi bilo tekmovanje v malem nogometu, plavanju, odbojki, streljanju, tenisu in šahu.

c) Iz leta v leto se opaža, da je udeležba naših delavcev na športnih tekmovanjih vedno slabša. Zato je potrebno v bodoče dati več poudarka na tiste discipline kjer so lahko pretežno zastopane ženske.

V. V.

Finančni plan za športno življenje naših delavcev odobren

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Na področju športnega življenja naših delavcev nas čaka še veliko dela, je poudaril vodja komisije za šport in rekreacijo tov. Vid Vilfan na seji sindikata Papirnice Vevče. Pred nami so športne igre papirničarjev Jugoslavije, katerih organizator je Slovenija. Naša sindikalna organizacija je sprejela pokroviteljstvo v malem nogometu. Tudi na rekreacijo ne sme biti pozabljeno. Tako se pripravljajo razni tečaji za smučanje, plavanje in tenis. Da pa bi vse to čim bolj »steklo«, je namenjeno nekaj finančnih sredstev tudi za šolanje kadrov (organizator rekreacije). Na podlagi krajše razprave je komisija sprejela naslednji finančni plan:

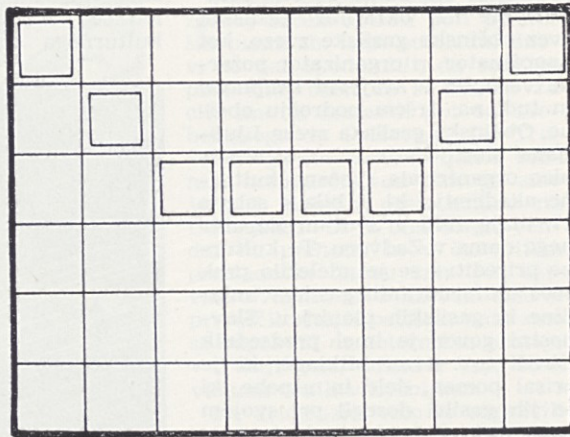
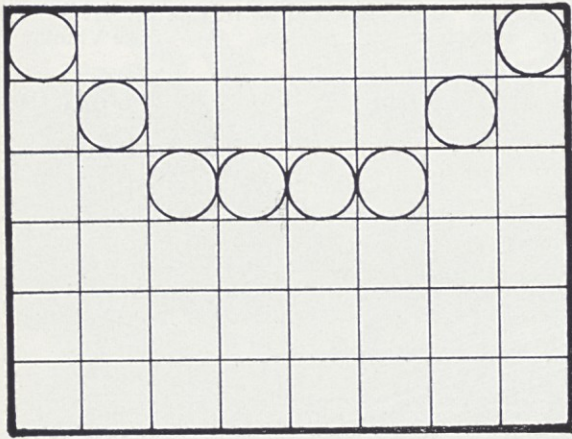
1. Športne igre papirničarjev v Krškem (namizni tenis, kegljanje, streljanje, šah) — spomladanski del	5.000 din
Poletni del iger — Količevo (plavanje, odbojka in nogomet)	5.000 din
2. Zaostali del zimskih iger (smučarski teki)	5.000 din
3. Športne igre v zveznem merilu (organizacija malega nogometa)	20.000 din
4. Šolanje kadrov (2 × 10-dnevni tečaj)	2.000 din
5. Šotori 5 kom à ca. 2.000 din	10.000 din
6. Tečaji: smučanje	3.000 din
plavanje	3.000 din
tenis	3.000 din
7. Vitrina za pokale, diplome, pohvale itd.	2.000 din
Skupaj:	58.000 din

V. V.

Homonimi

1 2 3 4 5 6 7 8

1 2 3 4 5 6 7 8

Homonimi so besede, ki se enako glase imajo pa drugačen pomen. Beseda prst npr. pomeni zemljo ali pa tudi del roke in noge. Vse besede v tej uganki — kot tudi končni rešitvi — so homonimi.

I. lik navpično: 1. glavno mesto Kube — vrsta papirja, izdelek Papirnice Količevo, 2. neumnica — volčja češnja, 3. špansko ime za golobico, zelo znana sentimentalna popevka — naziv za izdelke Sladkogorske, 4. kmečko delo — druga največja reka v J. Afriki, 5. tram za sode v kleti — priimek našega republiškega sekretarja za delo, 6. pisatelj Bajk in povesti o Gorjancih — neobdelana, zbita zemlja, 7. rastlina z rumenimi

cvetovi, primula, avrikelj — ljubljanski škof, klerikalni politik (Anton Bonaventura, 1851—1937), 8. zračni vrtinec, vihar — plin, mešanica klora in cianovega vodi-ka.

Na označenih poljih dobite drugo ime za prebivalca Nizozemske. Enako se imenuje tudi papirniški stroj za drobljenje in beljenje vlaken.

II. lik navpično: 1. v geološki zgodovini Zemlje doba paleozoika, ko je nastal premog — vrsta papirja, ki ga pri tipkanju več izvodov uporabljajo strojepiske, 2. pomožni duhovnik, župnikov pomočnik — avstrijski inženir, po katerem se imenuje vrsta vodne turbine, 3. vrsta svedra — nabiralec

mehkužcev z apneno hišico, 4. grška dolžinska mera — stanje, stopnja razvoja, 5. zvezna državna enota v Švici — glavno mesto pokrajine Kwantung na jugu Kitajske, 6. grašica, grahor, grahor-ka — diplomirani ekonomist, vodja komercialne službe v Papirnici Vevče (Janez), 7. mesto v BiH ob reki Bosni z velikim železarskim kombinatom — punčica v očesu, 8. naš karikaturist, pred leti odličen smučarski skakalec (Bine) — zob pri vilicah, grabljah ali vilah.

Na označenih poljih dobite ime naprednega in zavednega proletarca, kovača iz Cankarjevih Hlapcev, ki je hkrati tudi naziv gladilnega stroja v papirni industriji. I. S.

Dopust in rekreacija

VEVČE, MAJ—JUNIJ — Pred nami je nova sezona letnih oddihov in prijetnega dopustniškega življenja v na novo urejenem počitniškem domu v Pineti. Med raznimi drugimi novitetami naj omenimo le izgradnjo nove steze za balinanje. Naši dopustniki so že vrsto let zelo navdušeni za to zvrst rekreacije in da ne bo po nepotrebnem prihajalo med »profesionalci« in »amaterji« do hude krvi, si oglejmo balinanje malo bolj podrobno.

Ta športna panoga je iz Francije in Italije prišla v Jugoslavijo in se najbolj razvila v Sloveniji in Hrvaški Primorju. Že leta 1935 je bilo v Sloveniji veliko balinarskih klubov, po drugi svetovni vojni pa je ponovno zaživelo in se začelo organizirano igrati od 1949. leta. Sprejeta so bila enotna pravila. Danes je balinanje po številu članstva in organizacij ena izmed množičnih športnih panog. Balinanje je našlo pot v številne delovne organizacije.

Danes imamo še vedno več gostilniških balinišč kot pa športnih, ob katerih se zbirajo predvsem tisti občani, ki se žele razvedrila ob zanimivi igri in krogu stalnih prijateljev. Že sama hoja po balinišču med tekmovanjem (za eno tekmo prehodi igravec skoraj 1,5 km), priklanjanje do krogel, postavljanje in označevanje krogel, izmetni koraki ob lučanju krogel ter potrebna koncentracija, so elementi koristne in razvedrilne vaje na svežem zraku, ki privlači vsakogar, ne glede na starost.

BALINIŠČE IN OPREMA

Steza za balinanje je dolga 27,5 metra. Srednji del steze med temeljnima črtama meri 12,5 m. Na

vsaki strani temeljnih črt je 5 m dolg prostor (za metanje balinčica ali za njegovo postavitve pri bližanju — na sl. A), nato še 2 m do zaključne črte (za balinček med igro za igranje krogel — sl. B) in 0,5 m nevtralnega prostora (kjer so krogel in balinček izgubljeni — sl. C). Širina steze je 2,5—4 m. Igrišče mora biti zaradi varnosti ograjeno z zaščitnimi stranicami (prib. 25 cm visoke). Igrišča so lahko gladka (droben pesek — mivka) in groba (debelejši pesek). Uporabljajo se kovinske krogel, pa tudi iz sintetičnih materialov (Ø 90—110 mm, teža 0,70—1,30 kg). Balinček pa je iz lesa premera 35 do 37 mm. Za očitavanje in zarisovanje krogel ter merjenje se uporablja risalec (palica).

NAČELA IGRE

Balanjanje zahteva vedno najmanj dva igralca ali dve moštvi (razen pri zbijanju, kjer se ocenjuje posameznik po točkah). Vsak igravec si prizadeva kar najbolj približati svoje krogel balinčiku.

Bližati pomeni, spraviti z igranjem svojo kroglo čim bližje k balinčiku.

Držati točko pomeni, imeti eno od svojih krogel bližje balinčiku kot je najbližja nasprotnikova krogla.

Zbijati pomeni, skušati z lučanjem krogel (po zraku) zadeti nasprotnikovo kroglo ali balinček.

Prevzeti točko pomeni, spraviti kroglo bližje balinčiku, kot je najbližja nasprotnikova.

Žreb določi igralca ali moštvo, ki meče balinček in prvo kroglo. Nato igra nasprotni igravec ali moštvo toliko časa, dokler ne prevzame točke z bližanjem ali zbijanjem. Ko eno od moštev nima

nobene krogel več, skuša nasprotno moštvo približati še druge krogel (ali zbijati) in si tako povečati število točk. Ko so izigrane vse krogel, osvoji moštvo toliko točk, kolikor ima krogel bližje balinčiku od najbližje nasprotnikove krogel. Število točk ne sme biti manjše od 9 in ne večje od 18 točk, glede na tekmovalno disciplino. Igra se:

- igravec proti igralcu (1 : 1) — s 3 ali 4 krogli
- dva igralca proti dvema igralcema (2 : 2) — z 2 ali 3 krogli
- trije proti trem igralcem (3 : 3) — z dvema krogli
- štirje proti štirim igralcem (4 : 4) — z dvema krogli
- v zbijanju (število lučajev po pravilniku).

TEHNIKA

Bližanje — Najbolj običajen način bližanja krogel k balinu je iz položaja, ko je igravec nekoliko sklonjen, s tem, da prenese težo telesa na desno nogo in izpod roke brez izmetnega koraka vrže kroglo proti balinu. Nekateri pa pri metu napravijo še dva, tri korake in šele nato vržejo kroglo.

Zbijanje — Igravec vrže kroglo po zraku, da opravi pot parabole. Zbijanje krogel ali balina zahteva od igralca veliko koncentracijo in tehniko. Igravec najavi cilj zbijanja (kroglo ali balinček), si odmeri dovolj dolge zalet, da ne prestopi temeljne črte, nadalje višino leta krogel in seveda tudi primerno moč in daljino. Najuspešnejši je zadetek takrat, ko zadene krogla cilj direktno, pri tem pa krogla zaradi rotacije ostane v bližini balinčika.

Vir: »Športna rekreacija«

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

April 1975

Prišli:

Dremelj Cvetka, pomočnica kuharice
Đukić Mileva, snažilka
Đukić Janja, snažilka
Muranović Izet, pom. delavec
Ražić Muharem, paznik pap. stroja
Škopić Asim, vnašalec
Javorić Pero, I. pom. dodelavnega stroja
Hauzer Franc, II. pom. rezalnega stroja
Okanović Esad, manipulant
Šljivar Raif, I. pom. dodelavnega stroja
Hotić Abdulah, II. pom. rezalnega stroja
Kolenc Rado, upravnik poč. doma
Torić Husein, pospravljalet izmeta
Janežič Ljubo, obratni laborant
Jakac Bojan, I. pom. dodelavnega stroja

Odšli:

Garbajs Antonija, snažilka — upokojena
Murarević Dušan, vnašalec
Zunić Nazif, pospravljalet izmeta
Čigrovski Drago, referent za strojništvo
Kovačević Simo, pospravljalet izmeta
Belić Petar, vnašalec
Vrečar Alojz, I. pom. dodelavnega stroja
Hebar Peter, paznik pap. stroja

Poročili so se:

Đimrić Obrad z Mijić Pajo
Nikolić Mile z Jovanović Stano
Svarc Miloš z Brezovar Darinko
Škrjanc Marjan s Cunk Ivanko
Kozlevčar Franc s Hrnja Angelco
Jerinić Staniša z Dervišević Živorko
CESTITAMO!

Rodili so se:

Skerbineku Danilu, dipl. ing. sin Jože-Ernest
Šmigiću Dragoljubu hči Gordana
Spuntu Igorju sin Tomaž
Prepeluhu Edu sin Primož
Krasniči Bečirju sin Lumni
Jančarju Francu sin Tadej
Bončarju Antonu hči Mojca
CESTITAMO!

Maj 1975

Prišli:

Pšak Josip, voznik viličarja
Muranović Fehim, pospravljalet izmeta
Paunović Viktor, vnašalec
Tabaković Kasim, vnašalec
Hribar Alojz, paznik pap. stroja
Džolić Ranko, pom. delavec
Kapić Hasan, paznik pap. stroja
Skočić Ajiz, progar
Muratović Nihad, paznik pap. stroja
Nasufović Abid, vnašalec
Lampe Branka, kemotehnik v prir. labor. toparne
Robida Marjan, vodja kopališča — za dol. čas
Vidger Feliks, garderober — za dol. čas
Trilar Alojz, blagajnik kopališča, za določen čas
Podobnik Ivan, garderober, za dol. čas
Habić Alojz, garderober — za dol. čas
Holozan Anton, garderober — za dol. čas
Trtnik Rudolf, vratar — za dol. čas

Odšli:

Podobnik Edvard, I. pom. prem. stroja
Bratun Marjan, pom. del. v kov. delavnici
Dovč Alojz, pom. mlinarja — upokojen
Redžepović Hašim, vnašalec
Nasufović Abid, vnašalec
Tabaković Kasim, vnašalec

Džolić Ranko, pom. delavec
Stefanović Vojislav, vnašalec
Mosorović Javorka, snažilka
Karadžić Radosav, paznik

Poročili so se:

Petelić Stanoje z Dervišević Milico
CESTITAMO!

Rodili so se:

Nikolić Milanu hči Suzana
CESTITAMO!

Papirnica Količevo

V mesecu aprilu so se zaposlili:

Klopčič Janez II, delavec v dodelavi
Koprivšek Štefan, delavec v proizvodnji
Klopčič Franc II — delavec v proizvodnji
Jesenšek Ciril, embalažni delavec
Mrčun Franc, delavec v proizvodnji
Kokalj Franc, ključavničar

V mesecu aprilu so odšli:

Pestotnik Franc, delavec v dodelavi — odhod v JLA

Rodili so se:

Petkičič Veličko hči Dragana
Mavu Janezu sin Aleš
Jeretina Jožetu in Ivani sin Igor
Grošlju Dušanu hči Vesna
CESTITAMO!

V mesecu maju so se zaposlili:

Lukan Zlatko, žagar
Prelovšek Bojan, klepar
Cerar Branko, del. v proizvodnji

V maju so odšli:

Grčar Marcel, ključavničar — sporazumno
Cerar Franc, delavec v proizvodnji — sporazumno
Dime Alojz, delavec v proizvodnji — samovoljno
Švarda Avgust, delavec iz dodelave — samovoljno
Kladnik Blaž, električar — sporazumno

Poročili so se:

Nada Janežič in Andrej Klešnik
CESTITAMO!

Rodili so se:

Peterku Francu hči Darja
Dogančič Milivoju sin Zoran
CESTITAMO!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Skerbinček — Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani

Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 23. 1. 1974 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

